

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Obchod se speciální technikou v kontextu zahraničního prostředí

Jiří Doležel

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jiří Doležel

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Obchod se speciální technikou v kontextu zahraničního prostředí

Název anglicky

Trade with special technologies in the context of foreign trade in military material

Cíle práce

Cílem práce je na základě rozboru platné právní úpravy provést posouzení problematiky mezinárodního obchodu s vojenským materiálem a z hlediska právní regulace, vyvození návodných doporučení pro podnikatelské subjekty na tomto poli působící resp. pro subjekty, které by v rámci regionálního rozvoje směřovali do toho segmentu zahraničního obchodu.

Díličím cílem práce je vymezit rizika a specifika této ekonomické aktivity s ohledem na aktuální tendence a vývoj ve vztahu k proliferačnímu riziku.

Zároveň za použití analýzy vybraného obchodního případu kvantifikovat ekonomickou nákladovost pro vstup na zahraniční trh.

Metodika

V teoretické části se uvedou základní pojmy související s daným tématem. Čerpáno bude z odborné literatury a internetových odkazů. Dále bude provedena charakteristika jednotlivých komodit řazených do speciální výroby a jejich vztah k jednotlivým legislativním normám je upravujícím.

Následně bude rozpracována úprava licenčního řízení a proces schvalování s ohledem na proliferační riziko při exportu vč. souvisejících sankcí a restrikcí.

V praktické části diplomové práce bude proveden rozbor statistiky exportu vojenského materiálu publikovaných MPO za rok 2019. V další části se s návazností na statistiku MPO bude provedena případová studie konkrétního obchodního případu spadající do kategorie vojenského materiálu a provedena jeho analýza.

Na základě těchto poznatků se stanoví doporučení a odhad nákladovosti pro podnikatelské subjekty, které by v rámci regionálního rozvoje měli ambice pro aktivní působení na mezinárodním trhu se speciální technikou.

Doporučený rozsah práce

60-80

Klíčová slova

Zahraniční obchod, zahraniční obchod s vojenským materiálem, zbraně, střelivo, munice, PROPED, sankce, embargo, exportní licence, IIC, proliferační riziko

Doporučené zdroje informací

DVOŘÁK, Ondřej. Mezinárodní obchod se zbraněmi de lege lata a de lege ferenda. Brno, 2014. Diplomová práce. Masarykova Univerzita. Právnická fakulta

CHOVANČÍK, Martin. Efektivita zbrojného embarga ako nástroja manažmentu ozbrojených konfliktov. Brno, 2014. Dizertační práce. Masarykova Univerzita. Fakulta sociálních studií 115

KEJZLAR, Pavel. Právní aspekty zahraničního obchodu se zbraněmi. Rigorózní práce. Univerzita Karlova. Právnická fakulta

Nařízení Rady (ES) č. 1236/2005 o obchodování s některým zbožím, které by mohlo být použito pro trest smrti, mučení nebo jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení nebo trestání

Nařízení Rady (ES) č. 1334/2000, kterým se zavádí režim Společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití v platném znění

ROZEHNALOVÁ, N.: Právo mezinárodního obchodu 2. akt. vydání. Praha: Nakladatelství ASPI, a.s. 2006

SÁŇKA, David. Zbrojní průmysl v ČR – historie a perspektivy. Praha, 2011. Bakalářská práce. Vysoká škola ekonomická v Praze. Fakulta mezinárodních vztahů

Směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní

Společný postoj Rady 2008/944/SZBP z 8. prosince 2008, který stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu.

Zákon č. 228/2005 sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů. In: Sbírka zákonů . 16.16.2005. ISSN 1211-1244

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. Michal Reichert, DiS.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 5. 10. 2021

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 11. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Obchod se speciální technikou v kontextu zahraničního prostředí" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. listopadu 2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Mgr. Michalu Reichertovi, za metodické vedení při zpracování diplomové práce a cenné rady a připomínky. Dále p. náměstkovi MO ČR PhDr. Mgr. Tomáši Kopečnému za tematické konzultace a pracovníkům Sekce průmyslové spolupráce za sdílení zkušeností. Zároveň bych rád poděkoval své rodině, která mne během studia podporovala.

Obchod se speciální technikou v kontextu mezinárodního prostředí

Abstrakt

Práce poskytuje praktický exkurz do problematiky zahraničního obchodu s vojenským materiálem. V teoretické části řeší převážně právní rámec povolování zahraničního obchodu s vojenským materiálem vy smyslu vydávání povolení a dovozních/vývozních licencí, druhy licencí, dále omezení a embarga v kontextu mezinárodních dohod, sankcí uvalených mezinárodními organizacemi jako předcházení proliferačnímu riziku ze které přechází do souvisejících exportních rizik a trestní odpovědnosti.

Významná část práce je věnována podpoře státní správy při proexportních aktivitách a jaké nástroje k tomu státní správa používá resp. jakou podporu tuzemský podnikatelský subjekt může čerpat, zvláště pak v souvislosti s Projekty podpory ekonomické diplomacie PROPED, kam je směřována i praktická část práce, která nastavuje metodiku a analyzuje teritoria z pohledu perspektivity pro potenciální zaměření systematických obchodních aktivit, tak abychom dokázali minimalizovat úsilí a maximalizovat přínos v rámci exportních aktivit, které vychází ze základní myšlenky regionálního rozvoje a podpory regionu.

Klíčová slova: Zahraniční obchod, zahraniční obchod s vojenským materiálem, zbraně, střelivo, munice, PROPED, sankce, embargo, exportní licence, IIC, proliferační riziko

Trade with special technologies in the context of foreign trade in military material

This thesis provides a practical excursion into the topic of foreign trade in military material. The theoretical part solves mainly with the legal framework for permitting foreign trade in military material based on the meaning of issuing permits and import / export licenses, types of licenses, restrictions and embargoes in the context of international agreements, sanctions imposed by international organizations to prevent proliferation risk, which is associated with export risks and criminal liability.

A significant part of the work is devoted to the support of the state administration in pro-export activities and what tools the state administration uses or what support a domestic business entity can draw, especially in connection with the Supporting Projects of Economic Diplomacy PROPED, which is focused on the practical part of the work, which sets the methodology and analyses the territories in perspective for potential targeting of systematic business activities, there for we can minimize effort and maximize benefits within the export activities, which are based on the basic ideas of regional development and support of the region.

Keywords: Foreign trade, Foreign Trade in Military Equipment, Weapons, Ammo, Ammunition, PROPED, Sanction, Embargo, Export Licence, IIC, Proliferation Risk

Obsah

1 Úvod.....	8
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Metodika	11
3 Teoretická východiska	12
3.1 Současný stav poznání řešené problematiky	12
3.1.1 Import – Export civilních zbraní a střeliva	13
3.1.2 Import – Export vojenského materiálu	14
3.1.3 Import – Export „věcí dvojího užití“	15
3.2 Povolení k obchodu s vojenským materiálem.....	15
4 Legislativní náležitosti obchodu s vojenským materiálem	17
4.1 Právní úprava	17
4.1.1 Mezinárodní smlouvy	17
4.1.2 Zákon o obchodu s vojenským materiálem	19
4.1.3 Zákon o obchodu s civilními zbraněmi a střelivem	19
4.1.4 Zákon o dovozu pyrotechnických výrobků vyrobených mimo EU	20
4.1.5 Zákon o zbraních, střelivu a munici.....	20
4.1.6 Zákon o hornické činnosti.....	22
4.1.7 Další vybrané normy.....	22
4.2 Licenční řízení.....	23
4.3 Druhy licencí	24
4.3.1 Obecná licence	24
4.3.2 Souhrnná licence	25
4.3.3 Individuální licence.....	26
4.3.4 Vývozní a dovozní licence tzv. do třetích zemí	26
4.4 Zprostředkovatelské smlouvy	27
4.5 Přeprava.....	29
5 Rizika obchodu s vojenským materiálem	30
5.1 Proliferační riziko.....	30
5.1.1 Restrikce OSN	30
5.1.2 Restrikce EU	31
5.1.3 Ostatní restrikce	31
5.1.4 Mezinárodní dohody	32
5.1.5 International Traffic in Arms Regulation – ITAR	32
5.2 Trestně právní postihy	32
5.2.1 Skutková podstata správních deliktů	32

6	Podpora státní správy v oblasti exportu	34
6.1	Obecně.....	34
6.2	Ministerstvo zahraničí – zastupitelské úřady	34
6.3	Hospodářská komora ČR	35
6.4	Ministerstvo obrany	36
6.4.1	Mezinárodní obraná spolupráce.....	36
6.4.2	Projekty na podporu ekonomické diplomacie – PROPED.....	37
6.4.3	Agentura pro mezivládní obranou spolupráci - AMOS.....	37
6.5	Exportní garanční a pojišťovací společnost – EGAP.....	39
6.6	Česká exportní banka – ČEB	39
6.7	Ekonomická diplomacie v SR.....	40
7	Praktická část	41
7.1	Praktické ověření vydání povolení k obchodu s VojMat.....	41
7.2	Právník osoba JLM – Delta Universal s.r.o.....	41
7.3	Dílčí postup – žádost o povolení obchodu s VojMat	42
7.3.1	Formulář žádosti o povolení	43
7.3.2	Listina o založení právnické osoby.....	44
7.3.3	Osvědčení o splnění předpokladů pro výkon některých funkcí.....	44
7.3.4	Doklad o splnění předpokladu pro výkon citlivé činnosti	45
7.4	Procesní problémy v průběhu žádosti o vydání povolení	46
7.5	Vydání povolení	46
7.6	Analýza teritorií	47
7.6.1	Rozbor teritorií.....	47
7.6.2	SWOT analýza vybraných teritorií.....	48
7.7	PROPED a jeho přínosy v rámci podpory exportu	54
7.7.1	Formální náležitosti účasti.....	54
7.7.2	Praktická realizace dílčích kroků.....	54
7.7.3	Program delegace a vyhodnocení jeho přínosu	56
7.7.4	Hodnocení přínosů	56
7.7.5	Prezentace PROPED.....	57
8	Výsledky a návrhy.....	60
8.1	Přehled výsledků a přínos práce.....	60
8.1.1	Rozhodnutí k povolení zahraničního obchodu s VojMat	60
8.1.2	SWOT analýza teritorií.....	60
8.1.3	Projekt podpory ekonomické diplomacie – PROPED.....	61
9	Závěr.....	62
10	Bibliografie	63
11	Legislativní zdroje.....	64

12 Internetové zdroje	65
13 Přílohy	67

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Ghanské vízum

Obrázek č. 2 – Delegace PROPED na ministerstvu Bezpečnosti

Obrázek č. 3 – Delegace PROPED s Chief of Police na Ghana Police Headquater

Obrázek č. 4 – Presentace PROPED I

Obrázek č. 5 – Presentace PROPED II

Obrázek č. 6 – Presentace PROPED III

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Kompendium z přehledu udělených a využitých licencí

Tabulka č. 2 – SWOT Analýza Etiopie

Tabulka č. 3 – SWOT Analýza Ghana

Tabulka č. 4 – SWOT Analýza Jižní Afrika

Tabulka č. 5 – SWOT Analýza Keňa

Tabulka č. 6 – SWOT Analýza Lesotho

Tabulka č. 7 – SWOT Analýza Rwanda

Tabulka č. 8 – SWOT Analýza Uganda

Tabulka č. 9 – SWOT Analýza Zambie

Tabulka č. 10 – Finanční náročnost

Tabulka č. 11 – Program PROPED

Seznam použitých zkratek

CNC	Computer Numerical Control (Počítačem řízený obráběcí stroj)
ČEB	Česká exportní banka
ČR	Česká republika
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
G2G	Government to Government (model obchodu „vláda – vláda“)
ITAR	International Traffic in Arms Regulation
JV	Joint Venture (společná firma/podnik)
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MZV	Ministerstvo zahraničí
NBÚ	Národní Bezpečnostní Úřad
NGO	Non-Governmental Organization (Nestátní nezisková organizace)
NSPA	NATO Support and Procurement Agency (Agentura NATO pro podporu a zadávání veřejných zakázek)
OSN	Organizace spojených národů (anglicky: United Nations tzv. UN)
PO	Právnícká osoba
PROPED	Projekt podpory ekonomické diplomacie
RB OSN	Rada bezpečnosti Organizace spojených národů
SVM	Skupiny Vojenského Materiálu
SR	Slovenská republika
VojMat	Vojenský materiál
TČ	Trestný čin
TZ	Trestní zákoník

1 Úvod

Obchod s vojenským materiálem není jen otázkou ekonomického přínosu, ale i otázkou morální, politickou, sociální, ale především bezpečnostní. Společnost má velmi rozdílné názory na obchod s vojenským materiálem od názorů restriktivních po liberální. Obchod s vojenským materiálem má svůj nesporný pozitivní ekonomický dopad na státní rozpočet. V roce 2018 došlo k vývozu vojenského materiálu do celkem 103 zemí s hodnotou 18 754 mil. Kč (731,3 mil. €)¹, ale zároveň je to otázka bezpečnostní, s ohledem na vnitřní bezpečnost České republiky ve vztahu k osobám, které nakládají s vojenským materiálem a zároveň vnější bezpečnost s ohledem na stat, do kterého je vyváženo. Pokud bychom ale zůstali v rovině ekonomicko-sociální, zahraniční obchod s vojenským materiálem se jeví jako velmi zajímavý způsob pro regionální rozvoj.

Česká republika má dlouhou exportní historii. Již za dob Rakouska – Uherska děla pro monarchii byla vyráběna na našem území, tato tradice zůstala i po vzniku Československa a pro armádu nově vzniklého státu byla vyráběna výzbroj mimo jiné ve Škodových závodech. Před druhou světovou válkou se výrazně ukázal další přínos vlastního zbrojního průmyslu a to, že v dobách míru podporuje ekonomiku země a v dobách válečných zabezpečuje potřeby vlastní armády. I po druhé světové válce Československé zbraně pomáhali např. vzniku samostatného státu Izrael v roce 1948 a to *samopaly vz. 24/26* po jejímž vzoru vznikl legendární Izraelský samopal *UZI*, ale také letadla ze závodu *AVIA*. V dobách totality byly vyváženy samopaly *vz.58* ze zbrojovky Uherský Brod mimo jiné do Vietnamu, *raketometry RM-70* do Angoly a vozidla Tatra na Kubu, Indie či dalších zemí. Český i slovenský „speciál“ je ve světě velmi známý. „Speciálem“ je od nepaměti nazývána speciální technika, jako např. bojová vozidla, zbraně, střelivo a obdobný materiál pro využití ozbrojenými složkami státu.

Dnešní doba ekonomicky zasažená pandemií COVID-19 hledá další a další příležitosti a zahraniční obchod s vojenským materiálem ji může nabídnout. Pozitiva z obchodu s vojenským materiálem jsou zřejmá a negativa u legálního obchodu s vojenským materiálem snad ani nenajdeme, jde snad o nejvíce hlídanou aktivitu ze stran dozorujících orgánů jako Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“), Ministerstvo vnitra do

¹ MPO, *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2018* [online]. Praha: 2019 [cit. 2021-01-10]. (str. 3).
Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/o-licencni-sprave/2019/7/Vyrocní-zprava-za-rok-2018.pdf>

jehož rezortu patří Policie České republiky i Bezpečnostní informační služba BIS, dále Ministerstvo zahraničí a Vojenské zpravodajství jako dotčené orgány v rámci licenčního řízení a další. Není proto náhodou, že legislativa ohledně vojenského materiálu je velmi rozsáhlá, dobře zpracovaná a často novelizovaná, což je jedním z dílčích cílů této práce a to komplexní posouzení problematiky a návazné právní regulace, jenž by mohlo sloužit jako návodné doporučení pro podnikatelské subjekty vstupující do tohoto specifického segmentu zahraničního obchodu.

Práce s ohledem na regionální rozvoj zohledňuje mimo jiné start-up podnikatelských subjektů, proto jsou uvedeny klíčové body pro získání povolení k obchodu s vojenským materiálem a další navazující licence a koncese bez detailní hloubky z důvodu vlastních zákonných norem jejich vydání upravující.

S ohledem na neustálý vývoj této problematiky je věnována velká pozornost rizikům ať v rovině proliferačního rizika, tak např. různých embarg a sankcí, které mohou vést k trestnímu postihu. Specifickým rizikem a samostatnou problematikou je i tzv. brokering a zprostředkování obchodu s vojenským materiálem.

Právní povědomí u osob provádějící zahraniční obchod s vojenským materiálem je klíčové, proto i výčet zákonných norem je na místě (bez prováděcích vyhlášek s ohledem na častou novelizaci). Tyto normy jsou důležité pro základní orientaci v problematice a následné správné zatřídění a pochopení návazností z toho plynoucí.

Podpora státní správy ve zvláště z pohledu *Projektů podpory ekonomické diplomacie PROPED* je zajímavým zpestřením této práce, které výrazně zasahuje i do praktické části. Pro-exportní podpora není omezena pouze na PROPEdy, ale je zde vyzdvižen i význam oborových organizací např. Hospodářská komora ČR a dále stále častěji se v praxi objevující potřeba řešení obchodních případů modelem G2G.

V praktická část vytváří návod pro existující podnikatelské subjekty nebo start-upy, které se rozhodnou zaměřit se na obchod s VojMat a prakticky je provází procesem vydáním *Osvědčení bezpečnostní způsobilosti* od NBÚ, jako klíčového dokladu pro žádost o povolení zahraničního obchodu s vojenským materiálem, dále samotné získání rozhodnutí. Následně stanovuje metodiku výběru teritorií na základě geografické orientace u kterých bych v letech 2018-2020 reálně provedený vývoz VojMat. Z tohoto seznamu potencionálně perspektivních je provedena SWOT analýza za účelem identifikace prioritních zemí pro systematické obchodní aktivity a to i s ohledem na vlastní bezpečnost

a politickou situaci, která může reálně ovlivňovat případné vydání/nevydání vývozní licence.

Významný prvek, tvoří praktická účast na PROPED organizovaný MO ČR do Ghany a zhodnocení finanční nákladovosti a přínosů účasti na takovéto pro-exportně orientované akci.

2 Cíl práce a metodika

Práce si klade za cíl komplexní posouzení problematiky mezinárodního obchodu s vojenským materiálem a z hlediska právní regulace, vyvození návodných doporučení pro podnikatelské subjekty na tomto poli působící resp. pro subjekty, které by v rámci regionálního rozvoje směřovali do toho specifického segmentu zahraničního obchodu.

Dílčím cílem práce je vymezení rizik a specifík této ekonomické aktivity s ohledem na aktuální tendence a vývoj ve vztahu k proliferačnímu riziku.

Zároveň za použití analýzy vybraného obchodního případu kvantifikovat ekonomickou nákladovost pro vstup na zahraniční trh.

2.1 Metodika

V teoretické části se uvedou základní pojmy související s daným tématem. Čerpáno bude z odborné literatury a internetových odkazů. Dále bude provedena charakteristika jednotlivých komodit řazených do speciální výroby a jejich vztah k jednotlivým legislativním normám je upravujícím.

Následně bude rozpracována úprava licenčního řízení a proces schvalování s ohledem na proliferační riziko při exportu vč. souvisejících sankcí a restrikcí.

V praktické části diplomové práce bude proveden rozbor statistiky exportu vojenského materiálu publikovaných MPO za rok 2019. V další části se s návazností na statistiku MPO bude provedena případová studie konkrétního obchodního případu spadající do kategorie vojenského materiálu a provedena jeho analýza.

Na základě těchto poznatků se stanoví doporučení a odhad nákladovosti pro podnikatelské subjekty, které by v rámci regionálního rozvoje měli ambice pro aktivní působení na mezinárodním trhu se speciální technikou.

3 Teoretická východiska

Pro správné pochopení souvislostí v předmětné problematice, je důležité definování současného stavu, jako výchozího stavu poznání, pro pochopení a definování navazujících souvislostí a vazeb v problematice. Schopnost diferenciací produktových orientací obchodu s VojMat a jejich vztah k licenčnímu řízení je základní znalostí. Bez faktické základní technické znalosti zbožíznalství, není možná bezchybná praktická aplikace.

3.1 Současný stav poznání řešené problematiky

V současné době je mezinárodní obchod s vojenským materiálem upraven právní normou, kterou je zákon č. 38/1994 Sb., o obchodu s vojenským materiálem² (dále jen „zákon o obchodu s VojMat“). Je zde řada souvisejících dalších právních norem, které se přímo zákona o obchodu s VojMat dotýkají a to ve formě navazujících dílčích povolení, ohlašovacích povinností nebo dozorové činnosti:

- zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních, střelivu a munici, v platném znění (dále jen „zákon o zbraních“)
- zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů v platném znění
- zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, v platném znění
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v platném znění
- zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní a střeliva, v platném znění
- zákon č. 206/2015 Sb., o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi a o změně některých zákonů (zákon o pyrotechnice), v platném znění

Pro komplexní pochopení problematiky je nezbytné terminologicky vymezit předmět obchodu resp. klíčové pojmy, které v návaznostech mají vliv o jaký typ licence nebo povolení podnikatelský subjekt bude žádat.

² Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

3.1.1 Import – Export civilních zbraní a střeliva

Ruční palné zbraně a střelivo určené pro civilní použití rovněž padají do působnosti MPO z pohledu vývozu a dovozu. Problematika je upravena zákonem č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů, a o změně některých zákonů, v platném znění a dalšími dokumenty mezinárodně právní povahy, např. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 258/2012, kterým se provádí článek 10 protokolu Organizace spojených národů proti nedovolené výrobě střelných zbraní a jejich součástí, dílů a střeliva a obchodování s nimi, anebo také Společným postojem 2008/944/SZBP, kterým jsou stanovena obecná pravidla a Česká republika je jimi vázána.

Legislativně jsou civilní zbraně a střelivo vymezeny dvěma podmínkami:

- koncovým uživatelem není stát resp. ozbrojená složka nebo ozbrojený sbor cizího státu,
- předmět obchodu je vymezen v §2 odst. 2 a 3 zákona č. 228/2005 Sb., dále je ověřen platnou a mezinárodně uznávanou zkušební značkou³ a je tak způsobilý pro uvádění na trh podle stejného zákona, kterým je myšleno i vývoz mimo území ČR.

Technicky jsou civilní zbraně a střelivo jsou vymezeny jako palné (brokové, kulové, signální, narkotizační, atd.) a plynové zbraně (vzduchovky, větrovky, paintballové zbraně, atd.) vč. jejich částí (vložené hlavně, pouzdra zbraní, atd.) a střelivo do těchto zbraní průmyslově vyráběno vč. komponent potřebných pro kompletaci (prach, zápalky, atd.)

Žádost o licenci na dovoz/vývoz civilních zbraní nebo střeliva zpracovává oddělení nevojenských zbraní, pyrotechniky a zboží dle předpisů EU a proces žádosti o licenci je mírně odlišný od žádostí ostatního typu, např. není požadován *Certifikát koncového uživatele* tzv. *End-User Certificate* (dále jen „EUC“) a mezi běžně požadovanými dokumenty je např. Souhlas výrobce s vývozem, pokud o licenci nežádá samotný výrobce.

³ §16, odst. (3), zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve zn. In: *Sbírka zákonů*. 2000, částka 49.

Je důležité upozornit na souvislost se zákonem o zbraních, kdy nejsou dotčena ustanovení tohoto zákona a veškeré povinnosti z něho plynoucí, a to ve vztahu k dovozu, vývozu, hlášení přeprav, skladování, atd.

Pro úplnost je potřeba zmínit, že do stejného typu licence také patří oblast výbušnin (trhaviny, střeliviny, třaskaviny, pyrotechnické slože)⁴, které jsou využívány pro civilní použití např. důlní činnost, výroba zábavní pyrotechniky, atd. Tato oblast má rovněž rozsáhlou navazující legislativu a její detailnější rozbor přesahuje možnosti této práce.

3.1.2 Import – Export vojenského materiálu

Kontrola zahraničního obchodu s vojenským materiálem je dvoustupňová. Podnikatelský subjekt je oprávněn nabízet vojenský materiál a služby a vstupovat v jednání se zahraničními partnery teprve poté, co obdrží příslušné rozhodnutí o vydání povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem.⁵ Toto oprávnění je formálně na základě splnění podmínek viz. podkapitola 3.2 a následného vydání *Povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem*. Seznam subjektů je pravidelně aktualizován a je dostupný na webových stránkách MPO⁶.

V druhém stupni již podnikatelský subjekt žádá o konkrétní typ licence (obecná, souhrnná, individuální).

Vojenský materiál je každý, který je vyjmenovaný ve výčtu vyhlášky č. 210/2012 Sb.⁷ a jehož příjemcem je součástí ozbrojených sil nebo je veřejný zadavatel, který provádí nákupy výlučně pro ozbrojené síly členského státu, případně je právnická nebo fyzická osoba certifikovaná podle příslušného právního předpisu národní autority.

⁴ Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě. In: *Sbírka zákonů*. 1988, částka 10.

⁵ MPO, *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2018* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2019 [cit. 2021-01-10]. (str. 4).

Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/o-licencni-sprave/2019/7/Vyrocní-zprava-za-rok-2018.pdf>

⁶ *Seznam držitelů povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem* [online]. 11.12.2020 [cit. 2021-01-10]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/zahranicni-obchod-s-vojenskym-materialem/seznam-drzitelu-povoleni-k-zahranicnimu-obchodu-s-vojenskym-materialem--56926/>

⁷ Vyhláška č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. In: *Sbírka zákonů*. 2012, částka 74.

3.1.3 Import – Export „věcí dvojího užití“

Protože cílem právní úpravy ohledně vývozu vojenského materiálu je zamezení nelegitimním obchodům, je definován tzv. předmět *dvojího užití* – *double use item*. MPO na svých webových stránkách uvádí: „Zboží a technologie dvojího použití představují širokou škálu produktů v průmyslové, jaderné, chemické a biologické oblasti. Ačkoli jsou vyráběny a předurčeny pro civilní použití, mohou být vzhledem k svému charakteru a vlastnostem zneužity zejména k výrobě zbraní hromadného ničení a jejich nosičů případně pro vojenské účely“.⁸

Pro představu lze snadno popsat na příkladu obráběcích CNC strojů. Stroje můžou být použity pro čistě civilní výrobu, ale mohou být zneužity pro snadnou výrobu zbraní. Rovněž některé chemické látky běžně využívané v chemickém průmyslu, jsou prekurzory pro výrobu výbušnin a mohou být tímto způsobem zneužity.

Výčet těchto položek vychází z Vyhlášky č. 210/2012 Sb.,⁹ která obsahuje v příloze č. 1 seznam vojenského materiálu, kde např. ve skupinách SVMe 18 a 8 jsou uvedeny naše dva příklady. Pokud tedy podnikatelský subjekt dováží nebo vyváží, takto „spornou“ komoditu, jedná se o předmět dvojího užití ve smyslu zákona č. 38/1994 Sb.

3.2 Povolení k obchodu s vojenským materiálem

Jak již bylo nastíněno v podkapitole 3.1.2 v souvislosti s *Povolením k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem*, podnikatelský subjekt, žádající o toto povolení, může být právnická osoba, ale i méně obvyklé fyzická osoba (v ČR aktuálně pouze 6 FO a 301 PO).¹⁰ Nejvýraznější „překážkou“ se kterou se subjekt může setkat, je doložení *dokladu o bezpečnostní způsobilost fyzické osoby pro výkon citlivé činnosti* nebo *osvědčením fyzické osoby* pro stupeň utajení *důvěrné* nebo vyšším, vydanými podle zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.¹¹ Tento doklad je analogicky u právnických osob požadován od statutárních zástupců či prokuristů.

⁸ MPO, *Licence a jiná povolení v zahraničním obchodě, Obor státní služby č. 41 (Studijní text ke zvláštní části úřednické zkoušky)*, str. 4, [online]. [cit. 2021-11-28].

Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/cz/rozcestnik/uredni-deska/statni-sluzba/2018/6/41---Licence-a-jina-povoleni-v-zahranicnim-obchode.docx>

⁹ Vyhláška č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. In: *Sbírka zákonů*. Česká republika, 2012, částka 74.

¹⁰ *Seznam držitelů povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem* [online]. 11.12.2020 [cit. 2021-01-10]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/zahranicni-obchod-s-vojenskym-materialem/seznam-drzitelu-povoleni-k-zahranicnimu-obchodu-s-vojenskym-materialem--56926/>

¹¹ Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. In: *Sbírka zákonů*, 2005, částka 143.

Součástí žádosti o povolení je i specifikace vojenského materiálu⁸ a teritoriální zaměření obchodu o které žádá. V tomto momentě dochází k onomu prvnímu kontrolnímu stupni z dvoustupňové kontroly zmíněné v pododstavci 3.1.2. V případě, že žadatel žádá o vydání povolení pro zemi, která se nachází na některém sankčním listu, MPO zamítne vydáním povolení z důvodu ohrožení zahraničně politických nebo obchodních zájmů České republiky nebo veřejného pořádku, bezpečnosti a ochrany obyvatelstva¹².

¹² §11 Vyhlášky č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. In: *Sbírka zákonů*. 2012, částka 74.

4 Legislativní náležitosti obchodu s vojenským materiálem

Obchod s VojMat je legislativně protkán řadou předpisů a norem, mimo jiné mezinárodními smlouvami a dohodami, kterými je ČR vázána. Z mezinárodních norem a smluv vychází i směřování politiky ČR v rovině exportu VojMat a přístup při licenčním řízení ze strany MPO a MZV.

4.1 Právní úprava

Snad žádná jiná oblast obchodu není upravena takovým množstvím norem, předpisů, nařízeních a zvláště pak mezinárodních smluv, jako právě obchod s VojMat. Autor volí následující strukturu podkapitol s ohledem na význam mezinárodních smluv, jako určitého směru formování postoje ČR k regulaci obchodu s VojMat.

Dále zákon o obchodu s VojMat, „lex specialis derogat legi generali“, upravující obchod a stanovující pravidla a „mantinely“, zároveň však zohledňující mezinárodní smlouvy a závazky ČR.

Následně výčet dalších norem výrazně prolínajících problematiku, jako je například zákon o zbraních, střelivu a municii, atd.

4.1.1 Mezinárodní smlouvy

S ohledem na množství mezinárodních smluv a dohod bilaterálního nebo multilaterálního charakteru, autor strukturovaně uvádí jen ty nejvýznamnější mezinárodní akty:

- Omezení šíření jaderných zbraní¹³ – řada dohod reagující na historické použití atomových zbraní a tzv. kubánskou raketovou krizi). Smlouva o nešíření jaderných zbraní (NPT – oficiální název *The Treaty of Non-Proliferation of Nuclear Weapons*). Od roku 1968 až doposud ji podepsalo 189 zemí.

¹³ UN, *Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT)*. Dostupné z: <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/npt/text>

- Omezení šíření biologických a bakteriologických zbraní¹⁴ – úmluva podepsána 1972 v Ženevě a zakazuje vývoj, výrobu a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraních.¹⁵
- Omezení šíření chemických zbraní¹⁶ – Úmluva - *Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction - CWC*), byla podepsána 1997 a cílem je likvidace chemických zbraní, kontrola dodržování zákazu chemických zbraní, pomoc a ochrana proti chemickým zbraním a mezinárodní spolupráce v hlavních oblastech působnosti úmluvy.¹⁷
- Omezení raketových nosičů – ČR signatářem dvou dohod: *Kontrolní režim raketových technologií*¹⁸ a *Haagský kodex chování proti šíření balistických raket*¹⁹
- Omezení konvenčních zbraní – řada dohod, jejíž motivací pro zavádění je omezení ztrát a utrpení u civilního obyvatelstva, které je nejvíce postiženo užitím takovýchto konvenčních zbraní (omezení použití nášlapných min a kazetové munice, omezení nakládání s ručními a lehkými zbraněmi a omezení použití trýznivých zbraní)²⁰

Mezinárodní smlouvy je třeba vnímat jako vrcholové normativní akty, které nepatří k legislativní agendě v rámci denní praxe při obchodu s VojMat, ale výrazně se jí dotýkají ve filozofické rovině směřování tuzemské právní regulace a v neposlední řadě náhledu na posuzování jednotlivých licencí. Zde lze zároveň spatřovat souvislost mezi kontrolou

¹⁴ SÚJB, Úmluva o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení.

Dostupné z: <https://www.sujb.cz/zakaz-biologickych-zbrani/umluva-o-zakazu-vyvoje-vyroby-a-hromadeni-zasob-bakteriologickych-biologickych-a-toxinovych-zbrani-a-o-jejich-zniceni>

¹⁵ MZV, *Biologické zbraně* [online]. 19.05.2010 [cit. 2021-10-12]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/cr_a_odzbrojeni/zbrane_hromadneho_ni_ceni/biologicke_zbrane/index.html

¹⁶ Nařízení Rady (EU) 2018/1542 ze dne 15. října 2018 o omezujících opatřeních proti šíření a používání chemických zbraní ST/11938/2018/INIT. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32018R1542>

¹⁷ MZV. *Chemické zbraně* [online]. [cit. 2021-10-12]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/cr_a_odzbrojeni/zbrane_hromadneho_ni_ceni/chemicke_zbrane/index.html

¹⁸ Kontrolní režim raketových technologií – MTCR - *Missile Technology Control Regime*

¹⁹ Haagský kodex chování proti šíření balistických raket - *HCOC - The Hague Code of Conduct against Ballistic Missile Proliferation*

²⁰ ČERVENÝ, Jiří. *Právní regulace mezinárodního obchodu se střelnými zbraněmi*. Brno, 2010. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Právní fakulta, Katedra mezinárodního a Evropského práva. Vedoucí práce JUDr. Jiří Valdhans, Ph.D.

exportu citlivých položek vycházejících z mezinárodních dohod a navazující tuzemskou legislativou upravující tuto činnost ve třech základních oblastech, které vstupují do obchodu s VojMat:

- Režim kontroly zahraničního obchodu s vojenským materiálem a navazující zákon o zahraničním obchodu s Voj Mat
- Kontrola zahraničního obchodu s výbušninami a navazující zákon č. 61/1988 Sb.
- Kontrola obchodu s ručními zbraněmi pro „civilní užití“ a zákon č. 119/2002 Sb.

Věcná a principiální znalost legislativních souvislostí je klíčová pro následnou bezproblémovou praxi. V průběhu vlastní obchodní činnosti s VojMat, přichází držitel povolení k řadě administrativních mezníků, které bez dovozování a aplikace legislativy nelze zvládnout bez rizik související se skutečnostmi uvedených v kapitole 5.

4.1.2 Zákon o obchodu s vojenským materiálem

Obchodování s vojenským materiálem upravuje zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů. Pro naše praktické účely se jedná o vrcholovou normu, která stanovuje oblast působnosti, vymezení základních pojmů, režim a podmínky povolování, druhy licencí a jejich podmínky vydání případně nevydání a v neposlední řadě dohledovou činnost a sankce. Prakticky všechny vyjmenované oblasti nás budou informativně provázet celou touto diplomovou prací.

4.1.3 Zákon o obchodu s civilními zbraněmi a střelivem

Provádění obchodu s touto komoditou upravuje zákon č. 228/2005 Sb., o kontrole obchodu s výrobky, jejichž držení se v České republice omezuje z bezpečnostních důvodů. Zákon stanovuje oblast působnosti (15 kategorií střelných zbraní, jejich součástí, hlavních částí a střeliva při vývozu do třetích zemí), dále typy povolení (jednorázové, vícenásobné a souhrnné) a doklady potřebné k vydání. Následná věcná provázanost významně souvisí legislativou uvedenou v kapitole 4.1.5.

4.1.4 Zákon o dovozu pyrotechnických výrobků vyrobených mimo EU

Z našeho pohledu směřování této diplomové práce se jedná o problematiku spíše okrajovou, ale přesto v ČR velmi aktuální a řada podnikatelských subjektů působících v ČR je geograficky lokalizována až na výjimky v Moravskoslezském kraji.

Legislativa zavádí kontrolní režim, pravidly pro technické parametry výrobků a bezpečnost přepravy, kde navazující problematika je částečně obsažena v již zmíněném zákonu č. 228/2005 Sb., a dále v nařízení vlády č. 178/2011 Sb., o stanovení některých pyrotechnických výrobků, podmínek, za nichž lze uskutečnit jejich dovoz, a vzoru žádosti o udělení povolení. Dále se problematice nevěnujeme, protože z pohledu směřování diplomové práce nemá dovozní činnost ten prioritní zájem, přestože do komplexnosti řešené problematiky patří.

4.1.5 Zákon o zbraních, střelivu a munici

Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních, střelivu a munici je základ tuzemské právní úpravy vztahující se k podmínkám nabývání zbraní fyzickými nebo právnickými osobami na území ČR a zároveň upravující přepravy a pohyb zbraní při dovozu a vývozu. Mimo jiné stanovuje podmínky skladování a provozu střelnic mimo jiné.

Velmi důležitou částí tohoto zákona je samotné vymezení pojmů střelivo a munice, které do doby novely²¹, jejíž příprava a vydání reagovala na výbuchy muničních skladů ve Vrběticích resp. Bohuslavicích nad Vlárí a do té doby byla v určitém legislativním vakuu resp. nastavené podmínky byly identické pro skladování leteckých pum a běžného sportovního střeliva např. ráže .22 LR. zákon rozděluje:

- střelivo zakázané²²
- střelivo, které není zakázané²³

²¹ Zákon č. 229/2016 Sb., o změně zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Sbírka zákonů*. 2016, částka 89.

²² § 3 odst. (1) písm. a), zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních) In: *Sbírka zákonů*. 2002, částka 52.

- munici²⁴

Pokud pomineme samotnou podobnou, ale přesto rozdílnou administrativu, vyplývající z tohoto zákona ke střelivu (zakázanému/nezakázanému) a munici, tak jsou klíčové dvě věci: co je střelivo a munice a kdo rozhoduje o zařazení ve sporných případech.

Munice je úplně i neúplně zkompletovaný výrobek obsahující výbušninu nebo nukleární, biologický nebo chemický materiál, speciálně konstruovaný pro použití ozbrojenými silami a bezpečnostními sbory. Druhy a skupiny munice jsou vymezeny v příloze zákona²⁵. Z přílohy zároveň vyplývá definice středorážové munice – „kulové náboje a střely ráže větší než 12,7 mm a nejvýše 20 mm, pokud jejich střela obsahuje výbušné látky nebo jiné aktivní muniční náplně, ostatní náboje ráže větší než 20 mm, s výjimkou nábojů dovoleného výrobního provedení“. Vyvozením lze bezpečně stanovit hranici, kterou při jejím překročení se ze střeliva stává munice, a to je 20 mm. Pokud tedy střela v sestavě náboje má menší ráži než 20 mm a neobsahuje výbušné látky nebo aktivní muniční náplně, jedná se o střelivo. Jestli je zalaborovaná střela větší než 12,7 mm a zároveň obsahuje výbušné látky nebo aktivní muniční náplně, jedná se o municí.

Rozdíl mezi zakázaným střelivem a střelivem tzv. nezakázaným, je v tzv. *dovoleném výrobním provedení* tzn. je opatřeno platnou zkušební značkou Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva nebo jinou uznávanou značkou dle zákona²⁶.

²³ §3 odst. (1) písm. e), zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních) In: *Sbírka zákonů*. 2002, částka 52.

²⁴ §70a, zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních) In: *Sbírka zákonů*. 2002, částka 52.

²⁵ Příloha č. 2, zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In: *Sbírka zákonů*. 2002, částka 52..

²⁶ Příloha č.1, vyhlášky č. 313/2000 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o

Ve sporných případech rozhoduje u Střeliva a Zakázaného střeliva Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva; u Munice rozhoduje Ministerstvo vnitra. Jen pro předmětnou souvislost informativně autor uvádí, že u pochybností o zařazení Vojenského Materiálu do skupiny rozhoduje Ministerstvo průmyslu a obchodu na základě zákona č. 38/1994 Sb.

4.1.6 Zákon o hornické činnosti

Zákon č. 61/1988 Sb. „o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě“, stanovuje ve vztahu k obchodu s VojMat podmínky pro nakládání s výbušninami (nabývání, skladování, ...), podmínky bezpečnosti práce a zvláště pak podmínky provozování objektů. Dále dozorovou činnost orgánů státní báňské správy a výkon hornické činnosti.

S ohledem na předchozí výčet munice v kapitole 4.1.5, o výbušnině ve smyslu tohoto zákona uvažujeme jako o „nezalaborované výbušnině“ resp. o jakékoliv látce schopné chemického výbuchu (vč. prekurzorů pro výrobu výbušnin), která patří do skupiny: střelivin, trhavin a třaskavin²⁷.

4.1.7 Další vybrané normy

Autor se může ztotožnit s tvrzením uvedné v rozhovoru s PhDr. Vilémem Kolínem Ph.D., MGS, (Senior Defence Industry Data Officer v Ředitelství pro průmysl a trh Evropské obranné agentury (EDA) v Bruselu), uveřejněným v časopise *Ekonom* ohledně nadměrné právní regulace této oblasti trhu (myšleno obchod s VojMat): „*Tuzemské firmy mají často finální produkty s vysokou přidanou hodnotou, které chtějí prodat. Obrovský evropský trh je pro ně z hlediska přístupu komplikovaný, protože je často kvůli ochraně bezpečnostních zájmů uzavřený a do určité míry přeregulovaný, takže se primárně dívají na trhy mimo EU*“²⁸.

Poznámka o právní „přeregulaci“ je velmi věcná, protože jen samotný výčet klíčových norem s ohledem na specifika a různorodost potenciálně vyvážené komodity je velký a bez hlubšího studia značně nepřehledný. Autor této práce by rád zdůraznil význam

střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. Česká republika, 2000, částka 87.

²⁷ URBAN, Ladislav a kolektiv. *Speciální technika I.díl*. Praha 1976, str. 45.

²⁸ *Ekonom*, :*Čeští zbrojaři chtějí opět dobývat svět*. Praha: J. Richter, 05/2020– ISSN 1210-0714.

tzv. *odpovědných zástupců* odpovídajících za řádný výkon *koncesovaných živností*²⁹, nebo odpovědných zástupců ve smyslu zákona o zbraních, střelivu a munice vč. úlohy *statutárních zástupců*.³⁰ Legislativní znalost a orientace vč. obecného právní povědomí je základním předpokladem k bezproblémovému podnikání v rámci zahraničního obchodu s VojMat. Podcenění, opomíjení nebo cíleného přehlížení může vést k trestní odpovědnosti nejen právnických, ale i fyzických osob. Této problematice se hlouběji věnuje kapitola 5.2.

4.2 Licenční řízení

MPO přijímá, vyhodnocuje, posuzuje a uděluje v rámci správních řízení žádosti o licenci (vč. prvostupňového povolení). K tomu ministerstvo již od roku 2013 využívá systém *Elektronické licenční správy (ELIS)* pro licenční a povolovací řízení, které umožňuje elektronická podání žádosti prostřednictvím eFormuláře, což je spojeno s automatickou kontrolou správnosti a úplnosti jeho vyplnění, komunikaci mezi žadatelem, MPO a dotčenými státními orgány formou dálkového přístupu prostřednictvím datových schránek. Systém umožňuje sledování průběhu životního cyklu žádostí dálkovým přístupem ve všech řízeních vedených *Licenční správou* včetně možnosti elektronické úhrady správního poplatku, což zefektivňuje a zrychluje průběh správních řízení o jednotlivých žádostech, jak stručně a věcně sumarizuje výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2018.³¹

Licenční řízení je velmi pestrá problematika legislativně obsažena v § 9 - 22 zákona o zahraničním obchodu s VojMat a pro její pochopení je vhodné ji vymezit v následující podkapitole s ohledem na druhy licencí, protože např. pro vymezené aktivity v rámci EU, se považuje povolení k obchodu s vojenským materiálem a nežádá se o udělení licence, tak jako v případě 3. Zemí.

²⁹ §11, zákona č. 445/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*. 1991, částka 87.

³⁰ §39 a §70m, zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In: *Sbírka zákonů*. 2002, částka 52.

³¹ MPO. *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2018* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2019 [cit. 2021-01-10]. (str. 15).

Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/o-licencni-sprave/2019/7/Vyrocní-zprava-za-rok-2018.pdf>

4.3 Druhy licencí

Pro přehlednost je zvoleno základní dělení:

- Licence k transferu vojenského materiálu uvnitř Evropské unie³²
 - Obecná licence
 - Souhrnná licence
 - Individuální licence
- Licence pro provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem

Obecně je třeba poznamenat, že k licencím k transferu vojenského materiálu uvnitř Evropské unie se nevyjadřuje Ministerstvo zahraničních věcí a v určitých případech i Ministerstvo obrany. V této souvislosti je licenční řízení ve věci transferů v rámci EU výrazně kratší. Absenci vyjádření Ministerstva obrany je více než vhodné vymezit a to ve vztahu k „významnému vojenskému materiálu“ ve smyslu § 20 Zákona č. 38/1994 Sb. Seznam vojenského významného materiálu je uveden ve Vyhlášce č. 210/2012 Sb.³³

4.3.1 Obecná licence

U obecného typu licencí mluvíme o tzv. typu licence „KA, KB, KC nebo KD“ a to konkrétně v návaznosti na zákon o zahraničním obchodu s VojMat³⁴, protože následující písmenný znak je začínajícím označením konkrétní licence, proto i podle čísla licence, jsme schopni zpětně jednoduše poznat, k jakému účelu je vydána.

- TYP „KA“ – „příjemce je součástí ozbrojených sil členského státu nebo je veřejným zadavatelem, který provádí nákupy výlučně pro ozbrojené síly členského státu“.

V tomto případě pro lepší názornost lze uvést například centrální nákupy v rámci NSPA (*NATO Support and Procurement Agency*).

³² Část třetí, hlava II, zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

³³ § 3, vyhláška č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. In: *Sbírka zákonů*. 2012, částka 74.

³⁴ §22 odst (1) písm a-d, zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

- TYP „KB“ – „příjemcem je právnická nebo fyzická osoba certifikovaná podle příslušného právního předpisu členského státu, který zpracovává předpis Evropské unie upravující zjednodušení podmínek transferů vojenského materiálu“.

Tento typ není třeba výrazně rozebírat, protože se v praxi prakticky nepoužívá z ohledu velmi úzkého výčtu subjektů na který by se dal aplikovat.

- TYP „KC“ – „transfer je uskutečněn pro účely předvádění vzorků zboží, hodnocení nebo výstav“.

Typická licence pro vývoz a zpětný dovoz v rámci výstav v rámci EU např. *Eurosatory, IDEB, IWA* atd.

U tohoto typu licence je třeba mít na zřeteli, že tento typ licence neopravňuje dodavatele k prodeji, darování nebo následnému reexportu zboží, které bylo na základě ní vyvezeno!

- TYP „KD“ – „transfer je uskutečněn pro účely údržby nebo opravy vojenského materiálu“³⁵. Praktické využití např. při školeních, defektacích či reklamacích.

Klíčovou podmínkou pro vývoz na základě Obecné licence typu KA – KD je podmínka registrace před uskutečněním prvního transferu. Ministerstvo na základě provedené registrace vydá *potvrzení o registraci*. Je rovněž vhodné zmínit, že čerpání obecné licence uvedených typů je spojené s řadou povinností jako např. periodickými hlášeními za uplynulé období 6 měsíců, přehledy čerpáním, oznamovací povinností³⁶ atd.

4.3.2 Souhrnná licence

Tento typ licence má označení „T“. Základním principem tohoto druhu licence je, že žadatel uvede skupiny vojenského materiálu dle Seznamu vojenského materiálu³⁷, navrhovanou dobu platnosti licence, název členských států EU a klíčovou informaci –

³⁵ § 22b odst. (1) písm. a) – d), zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13. [cit. 2021-01-17]

³⁶ § 22b odst. (5-13), zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

³⁷ Vyhláška č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. In: *Sbírka zákonů*. 2012, částka 74.

vymezení příjemců a konečných uživatelů vojenského materiálu. V případě vývozu, že držitel takovéto licence bude mít obchodní případ, kterým svou povahou spadá do vymezených skupin vojenského materiálu a konečný uživatel (firma, vojenský útvar, ...) bude přesně uveden v této licenci, je možné její čerpání bez dalšího povolení.

Prakticky je třeba zmínit, že čerpání tohoto druhu licence bylo v minulosti zneužíváno, proto od roku 2012 navazovala řada zpřísnění ve formě novelizací zákona, které vedly k tomu, že v dnešní době se jedná o málo používaný typ licence, který lze použít prakticky jen na rámcové smlouvy ve kterých je přesně známý koncový uživatel a technicky vymezený rozsah plnění a je zde pouze variabilita v dílčích objednávkách v rámci vymezené doby platnosti licence.

4.3.3 Individuální licence

Označení tohoto typu licence je „U“. Jedná se o nejtypičtější licenci pro běžné obchodní případy. V žádosti o licenci se uvádí konkrétní položka, množství a název členského státu a subjektu, kam se položka vyváží.

U tohoto typu licence je velmi vhodné zmínit i aktuální situaci ohledně posuzování jednotlivých licencí ministerstvem a to, že země: Bulharsko, Polsko, Maďarsko, Slovensko a Lotyšsko, jsou na základě předchozí negativní zkušenosti MPO, hodnoceny přísněji. Proto s odkazem na kapitolu 5.2 Trestně právní postihy, jsou uvedena doporučení k čerpání tohoto typu licence.

4.3.4 Vývozní a dovozní licence tzv. do třetích zemí

Tento druh licence má dva typy, a to Dovozní licenci jenž má označení „A“ a vývozní licenci, jenž je označena písmenem „B“. U žádosti u těchto licencí jde mluvit o plném druhém stupni povolení na rozdíl od omezeného v rámci předchozích licencí při transferech v rámci EU.

Klíčové podmínky žádosti jsou předložení „písemného projevu vůle zahraničního smluvního partnera, učiněném za účelem uzavření smlouvy“ tzn. Kupní smlouva/objednávka apod., která přesně obsahuje specifikaci vojenského materiálu včetně uvedení jeho množství a dokladem o konečném užití. S odkazem na kapitolu 5.2 Trestně právní postihy, je zde zmíněno rovněž předložení souhlasu s reexportem, v případě zboží zatíženého reexportní doložkou.

Ministerstvo má velmi jednoduchý legislativní nástroj³⁸, kterým může prakticky o cokoliv dalšího požádat se současným prodloužením lhůty. Standardní doba pro rozhodnutí ve věci žádosti je 60 dnů od doručení, ale s ohledem na výše uvedené a skutečnost, že dotčené orgány jsou Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo obrany vč. svých Zpravodajských služeb, není neobvyklé, že lhůty se prodlužují.

U těchto dvou typů licencí je opět analogická oznamovací povinnost ohledně čerpání licence formou elektronického formuláře o realizovaných a nerealizovaných dovozech/vývozech.

Vojensky významný materiál pro účely této licence nabízí jistou možnost *před schválení* licence, prakticky to znamená stejnou administrativní a časovou zátěž dvakrát. Prakticky není tato možnost často využívána, už s ohledem na „standardní“ vyjádření ministerstva v Rozhodnutí, které zní asi takto: „*Dále Ministerstvo zahraničních věcí upozornilo, „(...) že případná pozdější žádost o udělení licence bude posuzována na základě předložených dokumentů a s ohledem na vývoj zahraničně politické situace a na vývoj vnitřní situace (...)“.*

4.4 Zprostředkovatelské smlouvy

Velmi důležitou, ale opomíjenou částí je samotné „zprostředkování obchodu s vojenským materiálem“. Obchodní činnost z velké části neprobíhá ve vztahu *prodejce vs. zákazník (model B2G)*, ale z velké části přes tzv. *Prostředníky*, kteří činnost prodeje za úplatu zprostředkují. Na tuto činnost, resp. službu je nutné podívat se z pohledu zákona, kde do zprostředkování jsou řazeny „*činnosti uvedených v odstavci 1*“³⁹ v uvedeném odstavci, se nachází prakticky veškeré činnosti spjaté s obchodem s VojMat:

„a) vývoz vojenského materiálu z území České republiky do zahraničí, včetně vývozu do jiných členských států Evropské unie,

b) dovoz vojenského materiálu na území České republiky ze zahraničí, včetně dovozu z jiných členských států Evropské unie,

³⁸ §15 odst. (4) písm. c) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

³⁹ §2 písm. (2) písm. a) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

c) nákup vojenského materiálu od zahraniční osoby, prodej vojenského materiálu zahraniční osobě 1), jakož i plnění dalších závazků vůči zahraniční osobě a přijímání dalších plnění od zahraniční osoby, jejichž předmětem je vojenský materiál.“⁴⁰

Z výše uvedeného vyplývá jednoduchý fakt, že subjekt – fyzická nebo právnická osoba, která zprostředkovává obchod s VojMat, musí v prvé řadě držet *povolení k obchodu s vojenským materiálem* ve smyslu kapitoly 4.3.1 a zároveň, což je v dnešní době již běžná praxe Licenční správy, držitelem dovozní licence typu „A“ dle kapitoly 4.3.4, na dovoz *služby*. Službou je v tomto případě myšleno ono zprostředkování obchodu s vojenským materiálem. V případě, že by držitel *povolení k obchodu s vojenským materiálem*, případně podnikatelský subjekt bez *povolení k obchodu s vojenským materiálem*, zprostředkoval obchod, vystavuje se trestně právním postihům, a to dle § 265 TZ „*Provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení“* nebo *licence*“, případně dle § 266 TZ „*Porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem dle Zákona*“⁴¹, více kapitola 5.2 Trestně právní postihy.

Důraz na význam řádně upravené otázky *zprostředkování*, je ale i ryze praktického charakteru např. k samotnému vyplacení *provize*, a to na straně příjemce ale i plátce. Běžnou praxí obchodních bank je zvýšený dohled nad finančními toky klientů s odkazem na *compliance pravidla* jednotlivých bank a platnou legislativu v oblasti bankovní regulace a nelegálním činností ve vztahu k „praní špinavých peněz“ (anglicky „*money laundering*“)⁴² a „*podpoře a financování terorismu*“⁴³. Jedním z významných úkolů bank je i povinnost hlásit podezřelé transakce *Finančně analytickému útvaru Ministerstva financí*, který řeší praní špinavých peněz a financování terorismu a zároveň blokuje takových transakcí a prověřování formou dotazování. Pokud tedy banka odesílatele nebo příjemce usoudí, že se jedná o „podezřelou“ transakci, což se u držitelů *povolení k obchodu s vojenským materiálem* děje z pohledu bank velmi pravidelně, právě zprostředkovatelská smlouva a dovozní licence je jako nezvratný důkaz legitimacy takového převodu, a je

⁴⁰ §2 odst. (1) písm. a-c), zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

⁴¹ §265 a §266 zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů*. 2009, částka 11.

⁴² Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. In: *Sbírka zákonů*. 2008, částka 80.

⁴³ §312e zákona č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů*. 2009, částka 11.

klíčovým důkazem pro doložení bance, na jejímž základu banku uvolní transakci ke zúčtování.

4.5 Přeprava

Přeprava vojenského materiálu je velmi komplexní otázka, její úprava a legislativní podmínky se liší stát od státu i uvnitř EU. Klíčové pro praktickou přepravu je důsledně znát komoditu (zbraně, střelivo, vozidla, atd.) a její specifika ve vztahu k legislativě a konkrétní podmínky jednotlivých zemí, přes které je přeprava prováděna. Obecně lze u zbraní, střeliva a munice shrnout následovně:

- Vývozní případně dovozní licenci (patříčného typu dle Kapitoly 4.3).
- Žádost o povolení přepravy⁴⁴
- Hlášení přepravy⁴⁵
- Tranzitní povolení všech zemí, přes které je přeprava uskutečňována.

V případě přepravy vojenského materiálu, jehož součástí nejsou zbraně, střelivo nebo munice, odpadá Žádost o povolení přepravy a Hlášení přepravy v ČR.

Předchozím odstavcem nesmí být přehlédnuta specifika jednotlivých zemí s nástavbovými povinnostmi, např. nutnost policejní eskorty od vstupního hraničního přechodu k výstupnímu, která je typická pro silniční přepravu např. Maďarsko, nebo specifika plynoucí z kombinované přepravy např. námořní, kde každý přístav na trase lodí, dává povolení s kotvením takové lodě nesoucí vojenský materiál.

Logistika vojenského materiálu je obsahově nad rámec této diplomové práce a pro svou obsáhlost a specifičnost např. k normám ADR apod. není žádoucí jí dále rozvíjet.

⁴⁴ §50 zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In: *Sbírka zákonů*. 2002, částka 52.

⁴⁵ §50a zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In: *Sbírka zákonů*. 2002, částka 52.

5 Rizika obchodu s vojenským materiálem

Jako každá lidská činnost, i obchod s VojMat nevyjímaje, přináší řadu problematických otázek a rizik. Kapitola se věnuje vnějším rizikům, resp. tak jak je obchodní činnost s VojMat vnímána jinými subjekty např. státní správou, cizími vládami apod. a dále vnitřním rizikům, které ohrožují nás jako podnikatelský subjekt např. trestní odpovědnost.

5.1 Proliferační riziko

Kellnerová ve své práci uvádí, že *Proliferační rizika: „(...) se projevují snahou státních i nestátních subjektů z tzv. problémových zemí získat a zneužít zbraně hromadného ničení a prostředky jejich dopravy na cíl. Zahrnují i nezákonné šíření dalších moderních technologií dvojího použití i mimo sféru vojenského využití.*“⁴⁶

Pro naše účely vymezujeme následovně, jako soustavnou a cílevědomou snahu v opatřování případně dalšího šíření zbraní a předmětů dvojího užití mimo kontrolovanou sféru státní zprávy. Z tohoto důvodu jednotlivé státy a mezinárodní organizace nastavují své kontrolní a omezující mechanismy. Další členění je ovlivněno již zmíněnými mezinárodními smlouvami a dohodami uvedenými v kapitole 4.1.1.

Výčet mezinárodně částečně či úplně embargovaných zemí se, stejně jako rozsah jednotlivých embarg, průběžně mění, a to v návaznosti na relevantní rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN (rezoluce RB OSN), Rady EU, eventuálně dalších subjektů. EU transponuje do svých právních předpisů veškerá restriktivní opatření schválená RB OSN, kromě toho však v řadě případů vydává i autonomní restriktivní opatření.⁴⁷

5.1.1 Restrikce OSN

Embargo Rady Bezpečnosti OSN je nejsilnější nástroj k zamezení exportu zbraní do problematických zemí. S jeho uvalením ovšem musí souhlasit všichni členové, mimo jiné

⁴⁶ KELLNEROVÁ, Miroslava. *Krizový management – ohrožení místního regionu přírodními katastrofami*. Brno, 2007. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra geografie. Vedoucí práce doc. RNDr. Svatopluk Novák, CSc.

⁴⁷ MPO, *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2018* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2019 [cit. 2021-01-10]. (str. 39).

Rusko a Čína. Těmto dvěma zemím podle zprávy⁴⁸ patří 50-ti % podíl na výrobě zbraní, které jsou v držení islámským státem. Z tohoto lze usuzovat, že ne všechny embargo z důvodu individuálních politických nebo exportních zájmů jednotlivých zemí, budou pokryty restrikcemi OSN.

Informace ohledně platných omezení, lze nalézt na webových stránkách United National Security Council⁴⁹. Jedná se zvláště o země: Afganistán, Libye, Jižní Sudán, Jemen, atd..

5.1.2 Restrikce EU

Embargo Rady EU je obdobným nástrojem jako embargo RB OSN. EU v posledních letech uplatňuje převážně omezující opatření ve formě zbrojních embarg, hospodářských a finančních omezení a omezení vstupu.

Na webových stránkách EU⁵⁰ lze nalézt seznam omezujících opatření uplatňovaných EU v současnosti. Typické země na které je uvaleno částečné nebo úplné embargo jsou: Rusko, Bělorusko, Myanmar, Zimbabwe, Středoafriická Republika atd.

Při hledání aktuálního výčtu platných omezení, jsou velmi užitečným pomocníkem pro orientaci v platných embarech různé webové prezentace národních úřadů ale i neziskových organizací např. EU Sanction Map⁵¹.

5.1.3 Ostatní restrikce

Omezení OBSE (Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (anglicky: *Organization for Security and Cooperation in Europe, OSCE*) a dále např. zbraňové embargo vztažené k Náhornímu Karabachu (Arménie, Azerbajdžán), řadíme do dalších omezení a restrikcí. Mezi výraznější organizace, lze ještě zmínit, omezení Ligy Arabských Států ve vztahu k Sýrii.

⁴⁸ Conflict Armament Research. *Weapons of the Islamic state - A three-year investigation in Iraq and Syria* Conflict Armament Research Ltd., London, 2017. (str. 6).

Dostupné z: <https://www.conflictarm.com/wp-content/uploads/2017/12/Weapons-of-the-Islamic-State.pdf>

⁴⁹ Dostupné z: <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/information>

⁵⁰ Dostupné z: https://ec.europa.eu/comm/external_relations/cfsp/sanctions/measures.htm

⁵¹ Dostupné z: <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>

5.1.4 Mezinárodní dohody

Další globální regulační nástroje jsou mezinárodní dohody, kde mimo konkrétních smluv a dohod uvedených v kapitole 4.1.1 jsou klíčové dva dokumenty a to:

- Smlouva o obchodu se zbraněmi (*Arms Trade Treaty*) – kde pro přijetí hlasovalo 154 států – členů OSN
- Společný postoj Rady 2008/944/SZBP a směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/43/ES.

5.1.5 International Traffic in Arms Regulation – ITAR

International Traffic in Arms Regulations jako prostředek regulace obchodu se zbraněmi a předměty dvojího užití má význam uvést, jako typického zástupce národní úpravy problematiky, v tomto případě USA. Přesah plynoucí z této legislativy je zřejmý v případě reexportů, kdy zboží původem vyrobeným na území USA nebo obsahující komponenty z USA zatížené tzv. ITAREm, se přenáší dále, to znamená bez souhlasu k *reexportu*, který nemusí žadatel obdržet právě z důvodu existence seznamu *ITAR Prohibited Countries*⁵².

5.2 Trestně právní postihy

Trestní odpovědnost obecně je důležitou a nedílnou součástí problematiky VojMat, ať v souvislosti s činností fyzické nebo právnické osoby. Jak už bylo zmíněno v kapitole 3.2 v seznamu subjektů s povolením k obchodu s vojenským materiálem jsou i držitelé čistě FO, takže do této kapitoly spadají i přestupky FO.

5.2.1 Skutková podstata správních deliktů

Správní delikty nám při obchodu s VojMat definuje zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. Právnická osoba dopustí správního deliktu tím, že obchoduje s vojenským materiálem bez povolení, bez licence nebo bez licence⁵³. Dále se deliktu dopustí ten žadatel o vydání povolení, který uvede v žádosti o vydání

⁵² Dostupné z: <https://oiiir.hq.nasa.gov/nasaecp/Webbrfg/tsld029.htm> nebo <https://www.bis.doc.gov/index.php/documents/regulation-docs/420-part-746-embargoes-and-other-special-controls/file>

⁵³ §25 odst. 1) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

povolení nesprávný nebo neúplný údaj, který je nezbytný pro vydání povolení, resp. doloží podklady pro vydání povolení neoprávněně pozměněné nebo padělané⁵⁴. Držitel povolení se dále dopustí deliktu zejména tím, že nesplní některou z uložených informačních povinností, pozmění údaje v povolení či provede transfer jednomu určitému příjemci bez individuální licence nebo více příjemcům v jednom či více členských státech bez souhrnné licence, resp. provede transfer na základě obecné licence v rozporu s podmínkami stanovených v zákonu o VojMat.⁵⁵

U vybraných správních deliktů se již samotné jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání správního deliktu, avšak k jeho dokonání nedošlo, posuzuje jako dokonaný správní delikt⁵⁶.

Případné sankce umožňuje zákon uložit, za nejzávažnější provinění, pokutu až do 50mil. Kč, přičemž za další skupinu správních deliktů lze uložit pokutu v rozmezí od 5 do 15mil. Kč.⁵⁷

Mezi nejzávažnější delikty lze řadit právě obchodování s vojenským materiálem bez povolení či licence a tady je nezbytné dát do souvislosti poznatky z kapitoly 4.4, a to že i samotné zprostředkování obchodu s VojMat, je obchod s VojMat. Proto i zprostředkovatelská činnost bez patřičné licence, naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu dle §25 odst. 1 zákona o zahraničním obchodu s VojMat.

Zároveň nelze opomenout i TČ v souvislosti s VojMat, tak jak je definuje Trestní zákoník; ten kdo provede zahraniční obchod s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, bude potrestán odnětím svobody na jeden až osum let, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti⁵⁸. Dále v §266 řeší porušení povinností a v §267 zkreslení údajů.

⁵⁴ §25 odst. 2) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

⁵⁵ §25 odst. 3) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

⁵⁶ MATOCHA, Jakub. *Obchod s vojenským materiálem z pohledu českého a slovenského práva*. Praha, 2015. Rigorózní práce. Karlova univerzita, Právnická fakulta. Konzultant práce prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.

⁵⁷ §25 odst. 8) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

⁵⁸ §265 a a 265 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů*. 2009, částka 11.

6 Podpora státní správy v oblasti exportu

Realita zahraničního obchodu s VojMat je přímo závislá na otevřené podpoře ČR. V ekonomických zájmech ČR je tuto činnost podporovat. Pohled na širší poskytnuté podpory se liší stát od státu, ale ČR si v porovnání např. se SR nevede vůbec špatně.

6.1 Obecně

Jak již bylo zmíněno v úvodu této práce, existuje jistá názorová bipolarnost nejen ohledně morálních otázek, ale i samotné podpory státní zprávy v exportních aktivitách při kterých dochází k obchodu s VojMat. Export sám o sobě vnímáme jako ekonomicky velmi prospěšnou aktivitu, kterou je třeba podporovat a jeho výstupy reálně přináší benefity každému státu z něhož je realizován. Na druhé straně určitá kontroverznost tématu, tlak NGO a mediální tlak přináší praxi, že státní zpráva velmi zvažuje jak a kterou formu exportní pomoci tuzemským firmám na trhu poskytne.

Pro získání konkrétnější představy uvádím vlastní výčet, tak jak reálně firmy mají možnost čerpat.

6.2 Ministerstvo zahraničí – zastupitelské úřady

Základní myšlenkou diplomatické práce obecně je prosazování vlastních státních zájmů v zahraničí a to formou zahraniční mise. Ty mohou mít různý status a to v závislosti na úrovni mezivládních vztahů, a to:

- Velvyslanectví
- Konzuláty
- Mise
- Delegace
- Česká centra

V zásadě přítomnost zahraniční mise (velvyslanectví, konzulát) koresponduje až na výjimky (např. Rusko, Bělorusko) s podporovaným směrem exportu. Proto když vezmeme v úvahu vybrané základní činnosti velvyslanectví nebo konzulátu jako:

- „Navazuje a rozvíjí styky a jedná se státními orgány, organizacemi, institucemi a představiteli veřejného života a s občany, jakož i s mezinárodními organizacemi a institucemi v přijímajícím státu.“
- „Získává, zpracovává, hodnotí a zasílá MZV informace o vnitropolitické, zahraničněpolitické, hospodářské a kulturní situaci přijímajícího státu se zvláštním zřetelem na jeho vztahy k ČR.“
- „Napomáhá při navazování a rozvoji styků českých subjektů s partnery v přijímajícím státě“. ⁵⁹

Tak získáváme náhled na činnost velvyslanectví a konzulátu, jako na centrum s přítomností informací klíčových k úspěšné orientaci na místním trhu a dále centra, které je možné vyvinout adresnou pomoc ve vztahu k exportnímu subjektu.

Autor může potvrdit důležitost informační funkce zastupitelských úřadů v tom, že jsou schopny např. varovat exportní subjekty obecně před riziky, ale i před konkrétními podnikatelskými subjekty na místním trhu, zároveň i nasměrovat, poradit, doporučit vhodného etablovaného partnera atd.

6.3 Hospodářská komora ČR

Hospodářská komora ČR je podnikatelskou oborovou organizací, jejíž činnost je zakotvena v zákoně č. 301/1992 Sb. o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR dle něhož, Hospodářská komora ČR hájí zájmy podnikatelů ze všech oborů a ze všech regionů s výjimkou oblasti zemědělství, potravinářství a lesnictví.

Základní proexportní nástroje Hospodářské komory ČR jsou⁶⁰:

- outgoingové a incomingové podnikatelské mise
- podnikatelská fóra
- teritoriální dny
- exportní konference

⁵⁹ MZV, Úřady České republiky v zahraničí [online]. [cit. 2021-11-03]. Dostupné z: [https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/adresar_diplomatickych_misi/urady_ceske_republiky_v_zahranici/\\$2548.html?action=setMonth&year=2025&month=9](https://www.mzv.cz/jnp/cz/o_ministerstvu/adresar_diplomatickych_misi/urady_ceske_republiky_v_zahranici/$2548.html?action=setMonth&year=2025&month=9)

⁶⁰ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČR. Propagační brožura Praha: Hospodářská komora ČR, 2021, 2. aktualizované vydání, str. 19.

Dostupné z: https://www.komora.cz/files/uploads/2021/03/HK_magazin_2020_205x205_final.pdf

Právě první dvě zmíněné jsou nejefektivnější cestou, kdy Hospodářská komora ČR pomáhá českým středním a menším podnikatelským subjektům nalézt zahraniční partnery. Podle zpětné vazby od účastníků⁴⁸. Kontakty se zahraničními firmami lze navázat nejen na podnikatelských misích, ale i v tuzemsku u příležitosti návštěv podnikatelských (incomingových) delegací z různých zemí a podnikatelských fór (B2B jednání), které Hospodářská komora ČR organizuje.

6.4 Ministerstvo obrany

Sekce průmyslové spolupráce je zřízena v podřízenosti MO ČR. Jejími hlavními prioritami je rozvoj domácího obranného průmyslu kvůli zvýšení vlastní obranyschopnosti v případě krize, podpora exportu a českých zájmů na zahraničních trzích a rovněž prohlubování partnerství prostřednictvím spolupráce obranných průmyslů. Právě budování partnerství v oblasti obrany a obranného průmyslu představuje prostor pro utvrzování pozice České republiky jako spolehlivého partnera a otevírá dveře v dalších ekonomických odvětvích a zahraničně-politických sférách pro dlouhodobé prosazování národních zájmů. Sekce má také za cíl zvýšit povědomí veřejnosti o kvalitách českého obranného průmyslu a o důležitosti jeho přínosu pro národní ekonomiku.⁶¹

Ministerstvo obrany má řadu podpůrných a proexportně orientovaných aktivit. Řada z nich je podobného charakteru jako aktivity HK ČR. Mimo tyto lze ale zdůraznit následující:

- Mezinárodní programy a konference
- PROPED
- AMOS

6.4.1 Mezinárodní obraná spolupráce

Pro mezinárodní obranou spolupráci jsou charakteristické aktivity v rámci programů a projektů *Evropské obranné agentury (EDA)*, *Konference národních ředitelů pro vyzbrojování NATO (CNAD)* a alianční agentury pro podporu (*NSPA*). Zároveň koordinuje možnosti společných akvizičních projektů v rámci států Visegrádské čtyřky a ve speciálních bilaterálních formátech (*česko-slovenská pracovní skupina v oblasti*

⁶¹ MO ČR, *Sekce průmyslové spolupráce* [online]. [cit. 2021-11-03]. Dostupné z: <https://www.spsp.army.cz/>

vyzbrojování a česko-polská skupina v oblasti obranného průmyslu). Současně probíhá úzká spolupráce v oblasti bilaterálních kontaktů ve vyzbrojování a obranném průmyslu s podporou národní proexportní politiky.

Důležitá je pro účely této diplomové práce agentura *NSPA*⁶², která otevírá dveře k zakázkám v rámci celého NATO. Po registraci a splnění kvalifikačních požadavků dodavatele má uživatel přístup hlásit se do veřejných zakázek a podávat nabídky. Je to obdoba původního českého *SEPO* (činnost od 1.1.2006 do 30.6.2012) a *Tender Market* (činnost od 1. 7. 2012 do 30. 6. 2018) resp. aktuálního *GEMIN*, ovšem u *NSPA* s mezinárodním přesahem, jednotnými formálními pravidly a lze se prakticky setkávat i s koordinovanými nákupy pro více aliančních partnerů.

6.4.2 Projekty na podporu ekonomické diplomacie – PROPED

Druhým velmi důležitou a přínosnou aktivitou jsou Projekty na podporu ekonomické diplomacie PROPED. Záštitu nad všemi drží MZV ČR, ale oborově směřované jsou za spoluorganizace MO ČR, MPO ČR nebo MZ ČR.

PROPED v rovině spoluorganizace MO ČR je často orientován jako doprovodná podnikatelská mise náměstka MO – sekce pro průmyslovou spolupráci nebo případně i ministra obrany. U těchto misí je důležité docenit význam, a to konkrétně takový, že se s vysoce postavenými funkcionáři rezortu MO ČR případně MZ ČR, dostáváte přímo ke konečnému uživateli, často přímo k tzv. *decision maker* tzn. osobě, která reálně má rozhodovací pravomoc a může být pozitivně oslovena prezentací a produkty podnikatelského subjektu a tím výrazně zvýšit šance úspěšnosti na místním trhu.

Velmi častým výstupem při takových jednání bývá požadavek druhé strany na model spolupráce *G2G* (vláda – vláda) a požadavek na konkrétní zaštitění projektu „vládou“. Na tento stále častěji se objevující trend reagovala ČR zřízením *AMOS – Agentura pro mezivládní obranou spolupráci*.

6.4.3 Agentura pro mezivládní obranou spolupráci - AMOS

S ohledem na směřování této diplomové práce je vhodné zmínit ekonomické aspekty, tak jak prezentuje AMOS: „export vojenského materiálu je důležitým segmentem

⁶² Dostupné z: <https://www.nspa.nato.int/>

českého průmyslu a přínosem pro ekonomickou prosperitu ČR a jednotlivých společností“. Základní funkcí AMOS je:

- „Jednání se zahraničními partnery o podmínkách obchodů na bázi G2G“
 - „Konsolidace dokumentů pro plnění podmínek ze strany CZ dodavatelů“
 - „Příprava mezivládních dohod o vojensko-technické spolupráci k danému obchodu“
 - „Pomoc při vyjednávání ohledně státních úvěrech a finančních nástrojích“
 - „Realizace obchodu s vojenským materiálem na G2G základu“
 - „Marketingová podpora Českého obraného průmyslu v projektech G2G“
- „Je na místě zmínit konkrétní podmínky, tak aby se podnikatelský subjekt mohl na AMOS obrátit se zájmem o G2G. Subjekt musí splňovat podmínky“
- „je výrobcem daného vojenského materiálu a vyrábí jej na území ČR (v zájmu ČR není podporovat výrobu třetích zemí z peněz daňových poplatníků“
 - „je daňový rezident registrovaný v ČR (již zmíněný ekonomický aspekt a zpětná návratnost v podobě daňové povinnosti subjektu)“
 - „je držitelem povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem podle zákona č. 38/1994 Sb. (viz. kapitola 3.2)“
 - „činností subjektu nesmí vznikat státu žádné finanční závazky. (záruky i spolupráce s AMOS jsou nenárokové)“
 - „finální obchodní smlouva je podepsána mezi českým dodavatelem a zahraniční vládou = G2G dohoda je zastřešující dokument podtrhující vládní garanci projektu“
 - „souběžně s procesem G2G firma standardně žádá o exportní licenci dle zákona č. 38/1994 Sb.“⁶³ viz. kapitola 4.2 a 4.3 této diplomové práce.

⁶³ MO ČR, *Agentura pro mezivládní obranou spolupráci (AMOS) – Webinář pro společnosti českého obraného průmyslu, 21. dubna 2021* [online]. [cit. 2021-11-04].

Dostupné z:

https://www.mocr.army.cz/assets/informacni-servis/zpravodajstvi/amos_webinar_firmy_20042021.pdf

6.5 Exportní garanční a pojišťovací společnost – EGAP

Negativní působení rizik a možná variabilita okolností jejich vzniku v průběhu realizace vývozu, by vydaly svým rozsahem na vlastní diplomovou práci, ale pokud zůstáváme v obecné rovině rizik např. komerčních rizik (platební neschopnost, odepření úhrady pohledávky, atd.) administrativních resp. legislativních rizik v zemi dlužníka (zákonné opatření, změna legislativy, atd.) až po vyšší moc v rovině válečného konfliktu, revoluce atd., tak Česká republika v roce 1992 založila akciovou společnost řízenou prostřednictvím Ministerstva financí a její profil na webové prezentaci nejvíce vystihuje její podstatu: „*Jsme úvěrová pojišťovna se zaměřením na tržně nepojistitelná politická a komerční rizika spojená s financováním vývozu zboží, služeb a investic z České republiky*“; „*EGAP pojišťuje zejména bankovní úvěry se splatností delší než 2 roky na financování vývozu velkých energetických, strojních a technologických zařízení, investičních celků, dopravních staveb a investic, a to především do zemí, kde politické, ekonomické a právní prostředí přináší větší míru nejistoty a vyšší riziko nezaplacení na straně kupujících.*“⁶⁴

Princip podpory je v zásadě jednoduchý, EGAP provede zjednodušeně scoring – hodnocení rizikovosti teritoria a obchodního partnera, což v případě např. Afriky je obecně na nejhorší příčce a vyčíslí pojistné krytí takového obchodního případu. To pak musí podnikatelský subjekt přičíst k hodnotě zboží. EGAP si klade řadu podmínek např. podporuje tuzemskou výrobu, takže pokud by šlo o čistý přeprdej, EGAP ho nepodpoří. Pro takové účely, že se cizí komponenta zapracovává do vyššího celku v rámci ČR, vyhodnocuje se procentuální míra technického zhodnocení na území ČR.

Důležité na EGAPu je, že podpore i obchod s VojMat, prakticky jako jediná bankovní a pojišťovací instituce.

6.6 Česká exportní banka – ČEB

Česká exportní banka je obdobnou institucí jako EGAP ovšem s rozdílem, že nejde o pojištění, ale o zajištění exportního financování. Opět se jedná o akciovou společnost vlastněnou státem a založenou v roce 1995. ČEB poskytuje řadu produktů jako jsou úvěry, bankovní garance, odkupy pohledávek, ale stále častěji poskytuje exportní financování malým a středním podnikům.

⁶⁴ Dostupné z: <https://www.egap.cz/cs/profil>

Otázka znalosti finančních produktů typu bankovní garance – záruky, jako jsou *Performance Guarantee Bond* (Záruční dluhopis), *Bid Bond* (Nabídkový dluhopis), *Performance Warranty Bond* (Záruční dluhopis), nebo *Letter of Credit* (Akreditiv) jsou běžné pojmy a finanční nástroje v rámci řešení standardního obchodního případu a jejich znalost u podnikatelského subjektu je nutná.

6.7 Ekonomická diplomacie v SR

Pro komplexní představu a možnost srovnání se nabízí Slovenská republika jako ideální k principiálnímu srovnání. Vezme-li v úvahu instituciální reformu z let 2011, kdy Slovenská republika přešla na integrovaný model řízení ekonomické diplomacie, v praxi to znamená, že „(...) má ministerstvo zahraničných vecí výlučné kompetencie v oblasti riadenia obchodných pridelenčov, ktorí tak na diplomatickej misii, resp. konzulárnom úrade priamo podliehajú iba vedúcemu príslušného diplomatického, resp. konzulárneho orgánu“.⁶⁵ Z uvedeného vyplývá, že ekonomická diplomacie v SR se omezuje na obdobnou podporu jako ČR, která je popsána v kapitole 6.2, je ale si třeba uvědomit, že je to ale podpora prakticky jediná a při sběru a ověřování dat pro tuto diplomovou práci, byla problematika konzultována i s podnikajícími subjekty ve VojMat v SR a úplná absence podpůrných nástrojů analogických jako PROPED a AMOS byla potvrzena.

⁶⁵ PAJTINKA, Erik. *Ekonomická diplomacia Slovenskej republiky. Orgány, inštitúcie a modely riadenia*. In: *Ekonomická diplomacie - úloha, význam, problémy a jejich řešení*. Praha: Professional Publishing, 2013, ISBN 978-80-7431-126-0 (str. 40)

7 Praktická část

Při zamyšlení nad specifiky a rozsahem problematiky zahraničního obchodu s VojMat, ve vztahu k hledání cest v rámci regionálního rozvoje regionů, se může zdát, že jde o neproniknutelnou oblast podnikatelské činnosti. V navazujících kapitolách praktické části toto zdání autor snaží vyvrátit a přehledným způsobem dává praktická návodná doporučení.

7.1 Praktické ověření vydání povolení k obchodu s VojMat

Jak již bylo zmíněno v úvodu práce, ekonomický přínos obchodu s VojMat je nejen jako zdroj prostředků do státního rozpočtu, ale je to hlavně prostředek a možná cesta regionálního rozvoje. S odkazem na provedený ucelený náhled v teoretické části se přímo nabízí praktické ověření uvedených faktů z kapitoly 3.2, a to vydání *povolení k obchodu s vojenským materiálem* dle zákona o zahraničním obchodu s VojMat.

Pro účely ověření autor práce využil právnickou osobu JLM – Delta Universal s.r.o., ve které je 100% vlastníkem a statutárním zástupcem a subjekt nemá žádnou předchozí aktivitu v zahraničním obchodu s VojMat.

7.2 Právnická osoba JLM – Delta Universal s.r.o.

Podnikatelský subjekt je právnickou osobou registrovanou v ČR dne 7.2.2017 pod IČO 05788161, sídlící v obci Šternberk na Obloukové ulici č. 1314/34. Jedná se o malou firmu s jedním 100% vlastníkem a základním kapitálem 15 000 Kč.

Pár faktů o Šternberku s důrazem na problematiku regionálního rozvoje a podpory zaměstnanosti – fakta čerpána ze *Situační analýzy města Šternberka* provedené formou aplikovaného výzkumu ve vybraných lokalitách.

„(...) Dopravní dostupnost je na dobré úrovni. Krajské město Olomouc je v dojíždčkové vzdálenosti do 20 minut autem, autobusem i vlakem. Z Olomouce je dobré spojení po dálnici směrem na Ostravu, Brno a dále na Prahu a Vídeň. Dosažitelnost trhu pro rozvoj podnikatelského sektoru je zde dobrá. Kvalita cest je diferencována. Dostupnost a obslužnost do širšího okolí je na potřeby regionu dostačující. (...) Vzdělanostní úroveň obyvatel města je i přes značný nárůst v posledním desetiletí pod celorepublikovým průměrem. (...) Ve městě Šternberk se nachází několik sociálně vyloučených lokalit. (...) jsou situovány zejména na ulicích: (...) Oblouková, (...) Ve struktuře hospodářství města je

stále silně zastoupen průmysl, dominantní však je sektor služeb (61,4 % zaměstnaných osob). Převažují soukromí podnikatelé – živnostníci bez zaměstnanců (78,9 %) a malé a střední podniky. Ve městě výrazně chybí velký zaměstnavatel nad 500 zaměstnanců.“⁶⁶.

Podnikatelský subjekt se tedy nachází v sociálně vyloučené lokalitě, přesto v místě s dobrou dopravní obslužností. Právnícká osoba před započítím praktického experimentu je držitelem následujících koncesních listin a povolení (pro přehlednost uvádím jen ty s vlivem na obchod s VojMat), které ji dosud opravňují k podnikatelské činnosti v ČR:

- vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání střeliva
- provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní
- provádění ohňostrojných prací

Všechny tři živnosti jsou koncesované a formální proces získání se řídí Živnostenským zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Není třeba zabíhat do hloubky procesu získání koncesí, ale je zde potřeba vyzdvihnout souvislost a případnou potřebu *odpovědných zástupců* zmíněných v kapitole 4.1.7., pokud statutární zástupce nebo prokurista nesplňuje podmínky pro vydání koncese osobně.

7.3 Dílčí postup – žádost o povolení obchodu s VojMat

Pro naplnění legislativních požadavků pro získání Rozhodnutí k povolení zahraničního obchodu s VojMat, je třeba splnění nastavených podmínek vyplývajících z platné legislativy. V našem případě jde o pevně nastavený postup vyplývající z platné legislativy:

- 1) Vyplněný formulář žádosti o povolení.
- 2) Smlouvu nebo listinu o zřízení nebo založení právnické osoby notářským zápisem nebo smlouvu nebo listinu s úředně ověřenými podpisy zakladatelů či zřizovatelů, pokud právnická osoba není dosud zapsána v obchodním rejstříku.

⁶⁶ PROCES - Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., *Situační analýza města Šternberk, 2014*, Dostupné z: https://www.socialni-zaclenovani.cz/wp-content/uploads/SA_Sternberk.pdf

- 3) Osvědčení o splnění předpokladů pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích podle zákona č. 451/1991 Sb. u členů statutárního orgánu, členů dozorčích rad a prokuristů.
- 4) Doklad o splnění předpokladu pro výkon citlivé činnosti podle zákona č. 412/2005 Sb. u členů statutárního orgánu, členů dozorčích rad a prokuristů.

7.3.1 Formulář žádosti o povolení

Formulář je dostupný ke stažení⁶⁷ a obsahuje řadu požadavků k doplnění. Mezi ty jednodušší patří kolonky A – D (údaje o žadateli, členové statutárního orgánu, IČO pokud bylo přiděleno a předmět podnikání); prosté vyplnění např. z Obchodního rejstříku.

Kolonka E sebou přináší řadu, pro podnikatelský subjekt, prvních otázek:

- Specifikace vojenského materiálu – zde je souvislost s kapitolou 3.1 a odkazem na vyhlášku 210/2012 Sb., která v příloze obsahuje seznam VojMat. Pro účely naší žádosti, jsme použili SVMe1 (zbraně s hladkým vývrtem a ráží menší než 20 mm, další zbraně a samočinné zbraně s ráží 12,7 mm (ráže 0,50 palce) nebo menší, příslušenství a rovněž pro ně speciálně určené součásti), SVMe2 (zbraně s hladkým vývrtem a ráží 20 mm a větší, další zbraně a výzbroj s ráží větší než 12,7 mm (ráže 0,50 palce), vrhací zařízení a příslušenství, a rovněž pro ně speciálně určené součásti), SVMe3 (střelivo a zapalovače a pro ně speciálně určené součásti) a SVMe16 (výkovky, odlitky a další nedokončené výrobky, které jsou speciálně určeny pro položky podle bodů SVMe 1 až SVMe 4, SVMe 6, SVMe 9, SVMe 10, SVMe 12 nebo SVMe 19).

Tyto SVMe1, SVMe2, SVMe3 a SVMe16 byly voleny z jednoho prostého faktu, a to že MPO nevydává povolení k obchodu s vojenským materiálem podnikatelskému subjektu, který není držitelem příslušného živnostenského oprávnění, v tomto případě konkrétně zmíněné koncesní listiny: „vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání střeliva“

⁶⁷ Dostupné z: <https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/26627/35662/393063/priloha013.doc>

- Teritoriální zaměření – zde se žadatel může poprvé dostat „do křížku se zákonem“. Z neznalosti nebo nevědomosti může uvést teritoria, které jsou předmětem mezinárodních sankcí, nebo z ohledu na zahraniční politiku ČR nejsou podporované viz. kapitola 5.

Pro účel naší žádosti byly zvoleny bezproblémové, podporované země: Francie, Itálie, Německo, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Slovensko, Španělsko.

- Požadovanou dobu platnosti – je již jen obligatorní otázka „na dobu neurčitou“.

7.3.2 Listina o založení právnické osoby

Listinou se pro naše účely rozumí *Notářský zápis – Zakladatelská listina*⁶⁸ o založení společnosti s ručením omezeným č.j. NZ 310/2016 ze dne 10.11.2016 resp. jeho doložení v ověřené kopii. Ustavení a vznik právnické osoby se řídí ustanovením Občanského zákoníku⁶⁹.

7.3.3 Osvědčení o splnění předpokladů pro výkon některých funkcí

Za tuto listinu považuje správní orgán *lustrační osvědčení* dle zákon 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky. *Lustrační osvědčení* dokládá, zda lustrovaná osoba byla či nebyla v období od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989:

- příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti
- evidována v materiálech StB jako spolupracovník⁷⁰

V našem konkrétním případě, se zákon nevztahuje na občany, narozené po 1. prosinci 1971. Od těchto občanů se nevyžaduje předložení *lustračního osvědčení*, ani *čestné prohlášení*.

⁶⁸ Dostupné z:

<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=47323000&subjektId=962208&spis=1062754>

⁶⁹ §122 – 137, zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, In: *Sbírka zákonů*. 2012, částka 33.

⁷⁰ §2 a 3 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky. In: *Sbírka zákonů*. 1991, částka 86.

7.3.4 Doklad o splnění předpokladu pro výkon citlivé činnosti

Správní orgán pro účely řízení vyžaduje předložení listiny – *Doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby* vydaný NBÚ. V zásadě se jedná o nejproblémovější část žádosti, kdy bezpečnostní způsobilost je vyžadována od všech členů statutárního orgánu a prokuristů. Pro účely této práce bylo požádáno o *doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby* na NBÚ v prosinci 2020. *Doklad* po doložení všech dokumentů a ukončení řízení byl vystaven 22. března 2021 tzn. přibližně 4 měsíce po žádosti. *Doklad* je v příloze č. 1. této práce. Dokumenty pro vydání *dokladu* jsou následující:

- 1) Žádost o vydání dokladu
- 2) Prohlášení svéprávnosti
- 3) Prohlášení k osobní způsobilosti
- 4) Výpis z rejstříku trestů
- 5) Aktuální fotografie
- 6) Vyplněný dotazník v elektronické i tištěné formě
- 7) Doložení písemností (rodný list, doložení příjmů od zaměstnavatele nebo formou daňového přiznání)

Formální vyplnění dotazníku je nejvíce časově náročná činnost s ohledem na rozsah požadovaných dat a periodu 5 let, za kterou jsou požadována. Zároveň doložení příjmů, v případě souběhu více výdělečných činností (příjem ze závislé činnosti, samostatně výdělečná činnost, dohody o provedení práce atd.) je formou souhrnného daňového přiznání za 5 let zpětně, nejjednodušší formou.

Získání bezpečnostní způsobilosti není nárokové a při nevydání *dokladu* neobsahuje zdůvodnění proč k nevydání došlo, v takovém případě podnikatelský subjekt, který přesto chce o povolení k zahraničnímu obchodu s VojMat požádat, musí vzniklou situaci řešit najmutím osoby, která výše uvedené splňuje. Autor upozorňuje na podmínku, vlastnictví bezpečnostní způsobilosti u všech *statutárních zástupců* i v době, kdy už k vydání způsobilosti dojde.

7.4 Procesní problémy v průběhu žádosti o vydání povolení

V průběhu žádosti o vydání *dokladu* bylo řízení jednou přerušeno z důvodu doložení zdůvodnění a to „(...) *finanční zajištění obchodu s vojenským materiálem právnickou osobou je dostatečné vzhledem k jeho předpokládanému rozsahu (...)*“⁷¹. V průběhu prověřování JLM – Delta Universal s.r.o. bylo ze strany MPO dáno do souvislosti výše základního kapitálu společnosti s ručením omezením a výše citované ustanovení. V roce 2016 MPO publikovalo tiskovou zprávu ohledně výše základního jmění u společností s ručením omezeným a reagovalo na fakt, že společnost s ručením omezeným je možné v ČR založit i se složením základního kapitálu 1 Kč. Za zmínku tady stojí uvést právní úpravu v SR, kde základní kapitál pro společnost s ručením omezením žádající o povolení k zahraničnímu obchodu s *VojMat* je 166.000 Eur⁷², proto právní úpravu v ČR můžeme hodnotit jako vstřícnější a benevolentnější.

Toto přerušení řízení se bez větších průtahů podařilo obnovit po doložení *Zdůvodnění*, ve kterém je dostatečně objasněn model podnikání, tak aby byly dodrženy podmínky §7 odst. (1) písm. d) zákona č. 38/1994 Sb. Principiálně jde o tradingový způsob prodeje, pokrytý 100% zálohou ze strany kupujícího, tak, aby bylo možno korektně dostat závazkům ve vztahu k prodávajícímu.

7.5 Vydání povolení

Rozhodnutí o vydání povolení č. R210625602 k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem bylo vydáno 25. června 2021 tzn. prakticky 7 měsíců od přípravy a podání žádosti o *doklad o bezpečnostní způsobilosti*. *Rozhodnutí viz. Příloha č. 2.*

Od doby vydání *rozhodnutí* může podnikatelský subjekt provádět cílevědomé činnosti směřující k uzavření obchodu např. jednání, podávání cenových nabídek a podpis smluv v teritoriích, které má uvedeny v *rozhodnutí*.

Je potřeba upozornit na jednu výraznou praxi ze strany MPO a to, že podnikatelský subjekt přesto, že je držitelem *rozhodnutí* a tím pádem mu byl obchod s vojenským materiálem v obecné rovině povolen, nemůže přijmout *zálohovou platbu* za takový obchod

⁷¹ §7 odst. (1) písm. d) zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

⁷² §5 odst. 1) písm a-b) zákona č. 392/2011 Z.z., o obchodování s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In: *Zbierka zákonov*. 2011, čiastka 124.

na který nebyla vydána konkrétní licence patřičného typu, ale pouze tzv. *rezervační poplatek*. *Rezervační poplatek* a *reexportní doložka* jsou dvě základní věci, které musí podnikatelský subjekt při vyjednávání o smlouvě do kontraktu zapracovat.

7.6 Analýza teritorií

S odkazem na předchozí kapitolu a existenci rozhodnutí povolující zahraniční obchod s vojenským materiálem nastupuje otázka „kde?“, případně „s čím?“. V tomto nám může být výrazně nápomocna *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v České republice*. Proto pro systematické vyhodnocení si stanovme tři předpoklady:

- Zeměpisné vymezení – s ohledem na již zmíněnou složitost a ochránářský přístup v zemích západní Evropy, značnou omezenost obchodních aktivit z důvodu sankcí ve Východní Evropě, limitující geografickou vzdálenost Asie a Latinské Ameriky; omezíme se na teritorium Afriky.
- Jazykové vymezení – s odkazem na jazykovou pestrost afrického kontinentu a omezenou jazykovou vybavenost tuzemských firem, omezme se na země anglofonní, kde se bude dát předpokládat absence jazykové bariéry.
- Vymezení komodity – tak aby bylo uchopitelné z pohledu aktuálního povolení k obchodu s VojMat. (např. mimo letadla, munice, atd.)

7.6.1 Rozbor teritorií

Cílem kapitoly Rozbor teritorií je provést výběr perspektivních zemí, kde má smysl věnovat své úsilí, potažmo související finanční náklady. Proto se snažíme vyjít z reálně existujících a realizovaných obchodních případů, tak abychom získali věcný výstup – seznam zemí, kde reálně tuzemské podnikatelské subjekty uspěli a kdy by bylo potenciálně možné s vyšším stupněm pravděpodobnosti uspět také. Metodika zvolená pro tuto analytickou část je následující. Z Výročních zpráv MPO za roky 2018, 2019 a 2020 získáme přehled zemí Afriky ve vztahu k počtu požádaných licencí (tuto hodnotu nazýváme jako *PLT – Počet licencí teoretický*), dále k počtu licencí využitých (*PLR – počet licencí reálný*) v kontextu skupin SME pro které byly vydány.

Tříděním těchto dat získáme seznam zemí, které splňují podmínky kapitoly 7.6, a proto vyřazujeme země frankofonní a zároveň i země nesplňující podmínku SME pro naše konkrétní Rozhodnutí povolení zahraničního obchodu s VojMat.

Výsledný seznam potenciálně atraktivních zemí, podrobíme SWOT analýze, abychom odhalily silné a slabé stránky konkrétního teritoria a perspektivu vč. potenciálu pro systematické obchodní aktivity.

Pro srovnání výstupů ve SWOT analýzách ve výsledném seznamu, autor ponechává Etiopii i přesto, že splňuje pouze jednu podmínku, a to anglofonní země, ale vykazuje zajímavý podíl v objemech vývozu. Zároveň tuzemská firma PAMCO INT. a.s., v průběhu roku 2021 dovezla větší množství pěchotních zbraní, které spadající do kategorie SME1, ale pro jejich aktuálnost a neexistenci Výroční zprávy za rok 2021 z důvodu uzávěrky textu této práce nelze objektivně uvést.

Vývoz - země	2020		2019		2018	
	Podmínka SVM [PL _T]	Podmínka SVM [PL _R]	Podmínka SVM [PL _T]	Podmínka SVM [PL _R]	Podmínka SVM [PL _T]	Podmínka SVM [PL _R]
Etiopie	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Ghana	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Jižní Afrika	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Keňa	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Lesotho	Ano	Ne	Ne	Ne	Ano	Ne
Rwanda	Ano	Ano	Ne	Ano	Ano	Ano
Uganda	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Zambie	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano

Tabulka č. 1 Kompendium vytvořené z přehledu udělených a využitých licencí MPO

(Zdroj: Vlastní zpracování)

7.6.2 SWOT analýza vybraných teritorií

Analytický nástroj SWOT analýza nám pomůže identifikovat perspektivnost daného teritoria v kontextu současného prostředí, tak abychom mohli seznam s úžit a stanovit dílčí výsledky pro tuto kapitolu.

ETIOPIE	Kladné stránky	Záporné stránky
Interní analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Objemově silný export (obecně) - Zpětný dovoz SVM1 do ČR - Přítomnost zastupitelského úřadu ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - Absence vývozu SME1
Externí analýza		<ul style="list-style-type: none"> - Aktuální nestabilní situace (rebelové postupující k Addis Abebě) – očekávaná změna přístupu ze strany MPO
Dílčí shrnutí	<p>Do nedávna velmi zajímavá a stabilní země. Aktuálně každý i již povolený export je ohrožený pozastavením licence ze strany MPO, což může znamenat potenciální velká finanční ztráty v závislosti na modelu obchodu. S ohledem na toto riziko nemá smysl o Etiopii aktuálně uvažovat.</p>	

Tabulka č. 2 SWOT Analýza Etiopie (Zdroj: Vlastní zpracování)

GHANA	Kladné stránky	Záporné stránky
Interní analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Objemově silný export skupiny SVM1 - Přítomnost zastupitelského úřadu ČR - Bezpečná destinace 	<ul style="list-style-type: none"> - Velmi atraktivní teritorium z pohledu konkurence
Externí analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Relativní dostupnost silných obchodních partnerů prosazovat zájmy - Podpora MO PROPED 2021 	
Dílčí shrnutí	<p>Velmi zajímavá anglofonní destinace se silným zázemím zastupitelského úřadu ČR. Exportní úspěchy ČZUB a aktuální nejperspektivnější destinace pro AERO Vodochody s L-39NG.</p> <p>Nelze nezmínit i bezpečné prostředí pro tuzemce.</p>	

Tabulka č. 3 SWOT Analýza Ghana (Zdroj: Vlastní zpracování)

JIŽNÍ AFRIKA	Kladné stránky	Záporné stránky
Interní analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Objemově silný export skupiny SM1 - Přítomnost zastupitelského úřadu ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - Velmi atraktivní teritorium z pohledu konkurence
Externí analýza		<ul style="list-style-type: none"> - Silný vlastní průmysl - Vnitřní nestabilita
Dílčí shrnutí	<p>Jižní Afrika má třeba v porovnání ke Ghaně 2-3x větší reálné plnění z čerpaných licencí, ale vnitřní nestabilita a rasové násilnosti na hraničící s občanskou válkou. MPO velmi pečlivě vyhodnocuje licence. Velké konkurenční prostředí s dlouhým historickým vývojem a silnou vlastní výrobou. Autor toto teritorium nedoporučuje</p>	

Tabulka č. 4 SWOT Analýza Jižní Afrika (Zdroj: Vlastní zpracování)

KEŇA	Kladné stránky	Záporné stránky
Interní analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Objemově silný export skupiny SVM1 a SVM3 - Přítomnost zastupitelského úřadu ČR 	<ul style="list-style-type: none"> - Velmi atraktivní teritorium z pohledu konkurence
Externí analýza	<ul style="list-style-type: none"> - V případě výrobců možnost JV 	<ul style="list-style-type: none"> - Snahy o posílení vlastního průmyslu (JV tendence – znevýhodněný Trading.) - Zhoršující se bezpečnostní situace – vysoká kriminalita
Dílčí shrnutí	<p>Keňa je potenciálně zajímavé teritorium, ale bez silného místního partnera velmi komplikované teritorium. Zhoršující se kriminalita a násilnosti na ulicích vč. vražd policistů za bílého dne, je znamením že v čase může dojít k přehodnocení MPO rychle jako v případě Etiopie a Jihoafrické Republiky. Silná konkurence zvláště Bulharských výrobců v tomto teritoriu vedou autora k subjektivnímu názoru spíše</p>	

	nedoporučení pokud se bavíme o aktivitách začínajícího podnikatelského subjektu. V případě subjektů zavedených a s diverzifikovanými obchodními aktivitami by doporučení bylo opačné.
--	---

Tabulka č. 5 SWOT Analýza Keňa (Zdroj: Vlastní zpracování)

LESOTHO	Kladné stránky	Záporné stránky
Interní analýza		<ul style="list-style-type: none"> - Absence reálného vývozu SME1 - Absence zastupitelského úřadu ČR (přiakreditováno) - Absence přístavu s ohledem na cenu přepravy
Externí analýza		<ul style="list-style-type: none"> - Geograficky obklopeno Jihoafrickou republikou a nestabilita v regionu může výrazně ovlivnit
Dílčí shrnutí	Pro naše účely se země jeví jako naprosto nevýhodná a min. jazyková nastavená přístupnost jako základ pro obchodní aktivity se jeví jako nedostačující.	

Tabulka č. 6 - SWOT Analýza Lesotho (Zdroj: Vlastní zpracování)

RWANDA	Kladné stránky	Záporné stránky
Interní analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Objemově silný export skupiny SVM1, 2 a 3 - Přítomnost honorárního konzula ČR - Velmi bezpečná destinace - Přehledný procurement 	<ul style="list-style-type: none"> - Velmi atraktivní teritorium z pohledu konkurence
Externí analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Relativní dostupnost silných obchodních partnerů podpořit 	

	obchodní aktivity - Podpora MO PROPED 2021	
Dílčí shrnutí	Velmi zajímavá anglofonní destinace se silným zázemím honorárního konzula ČR. Řada exportních úspěchů tuzemských firem. Rwanda je navíc nazývána „výkladní skříň Afriky“ a vnitřní i vnější bezpečnost je na vysokém stupni.	

Tabulka č. 7 SWOT Analýza Rwanda (Zdroj: Vlastní zpracování)

UGANDA	Kladné stránky	Záporné stránky
Interní analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Objemově silný export skupiny SVM2 a 3 - Relativně bezpečná destinace 	<ul style="list-style-type: none"> - Velmi atraktivní teritorium z pohledu konkurence - Absence zastupitelského úřadu nebo jiné formy místní podpory
Externí analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Relativní dostupnost silných obchodních partnerů podpořit obchodní aktivity - Podpora MO PROPED 2021 	
Dílčí shrnutí	Zajímavá anglofonní destinace s řadou exportních úspěchů tuzemských firem. Uganda není na tak vysokém stupni bezpečnosti jako Rwanda, ale pro tuzemce lze hodnotit jako stále bezpečná. Dají se očekávat z historické zkušenosti s MPO jisté exportní omezení s ohledem na sousedící Jižní Súdán a potenciální proliferační riziko.	

Tabulka č. 8 SWOT Analýza Uganda (Zdroj: Vlastní zpracování)

ZAMBIE	Kladné stránky	Záporné stránky
Interní analýza	<ul style="list-style-type: none"> - Reálný export skupiny SVM1 - Přítomnost zastupitelského úřadu ČR - Velmi bezpečná destinace - Přehledný procurement 	<ul style="list-style-type: none"> - Velmi atraktivní teritorium z pohledu konkurence - Systém nákupů je značně svázan protikorupčními pravidly, do kterých se cizinci

		těžko proniká.
Externí analýza	- Podpora MO PROPED 2019	
Dílčí shrnutí	Země má určitý potenciál pro export z ČR, ale centrální nákupy jsou administrativně velmi složité a pro cizince nepřehledné. Země je velmi bezpečná a je zde velký výskyt konkurence. Armáda relativně malá a exporty SVM1 jsou historicky ruční zbraně pro strážce národních parků a ostrahu bank v reálně nízkých počtech. Z pohledu potenciálu proto autor výrazně kladně nehodnotí.	

Tabulka č. 9 SWOT Analýza Zambie (Zdroj: Vlastní zpracování)

Na základě provedené SWOT analýzy potenciálně perspektivních teritorií, autor provádí užší výběr ve smyslu Dílčích shrnutí a stanovuje tento seznam teritorií od nejperspektivnějších k těm nejméně.

- Ghana
- Rwanda
- Uganda
- Keňa
- Zambie
- Lesotho
- Jižní Afrika
- Etiopie (s ohledem na aktuální bezpečnostní situaci)

S ohledem na cíl této kapitoly jsou stanoveny Dílčí závěry: Ghana, Rwanda a Uganda (případně Keňa), patří do skupiny potenciálně nejperspektivnějších teritorií, kde má smysl věnovat úsilí, čas a finanční prostředky k soustavným obchodním aktivitám a snahám o proniknutí na místní trh, uzavření obchodního případu, realizaci exportu a tím dosažení cíleného regionálního rozvoje v podobě úspěšného malého/středního podniku.

7.7 PROPED a jeho přínosy v rámci podpory exportu

S ohledem na časovou schodu přípravy této práce s organizací PROPED MO ČR do Ghany, nabízí se jako vhodné, částečné odchýlení se od zadání diplomové práce z důvodu logické souvislosti s vyhodnocením přínosů pro podnikatelské subjekty.

Předpokladem pro účast na PROPED organizovaným MO ČR je vlastnictví *rozhodnutí povolení k obchodu s vojenským materiálem* viz. kapitola 7.5 u právnické osoby. Provedená analýza perspektivních teritorií v kapitole 7.6, zvyšující pravděpodobnost úspěšné realizace obchodního případu nám koresponduje i s podporovaným směrem ekonomické diplomacie ČR.

7.7.1 Formální náležitosti účasti

V rámci praktického ověření bylo nezbytné provést následující formální úkony v této posloupnosti:

- Kontaktování MO ČR – formální přihlášení k účasti na PROPED
- Požádání a získání víza na Ambasadě Ghanské Republiky v Praze
- Zabezpečení letenek (zajištění ubytování v místě v gesci ambasády)
- Absolvování PCR před odletového testu ne staršího než 72 hodin
- Splnění formálních příletových náležitostí (registrační formulář, antigenní test)

7.7.2 Praktická realizace dílčích kroků

Přihlášení na PROPED je možné cestou Sekce Průmyslové Spolupráce MO ČR. Získání víza na základě průvodního podpůrného dopisu z MO ČR ohledně účasti na PROPED, dále vyplnění vízového formuláře viz. Příloha č. 5 a uhrazení poplatku za vydání 1500 Kč.

Předletové procedury ve vztahu ke Covid-19 v tuzemsku (test 72 hodin) a v Ghaně (on-line uhrazení poplatku 150 USD za příletový antigenní test⁷³, dále vyplnění formuláře⁷⁴ a vytvoření profilu na portálu⁷⁵).

⁷³ Dostupné z: <https://myfrontierhealthcare.com/Home/Ghana>

⁷⁴ Dostupné z: <https://www.ghs-hdf.org>

⁷⁵ Dostupné z: <https://login.panabios.org/cas/login>

Obrázek č. 1 – Ghanské vízum (Zdroj: Archiv autora)

Přínosem této praktické části je, získání reálné představy nejen o administrativní náročnosti, ale i finanční náročnosti, kterou vyvodíme sumarizací nákladů. Pro účely zjednodušení výpočtu neuvažujeme vyslání zaměstnance na služební cestu a výpočet cestovních náhrad ve smyslu Zákoníku práce⁷⁶. Zároveň cena letenky odráží aktuální cenu v místě a čase za předpokladu *ekonomické třídy* u daného přepravce. Ubytování poskytuje velkou variabilitu výběru, ale s ohledem na to že se jedná o proexportní aktivitu státní správy, která má limit ubytování postavený do 200 USD, uvažujeme výši analogicky už jen z praktického důvodu, že není možné být z komplikování organizace a navazujících přeprav, být ubytován mimo zbytek delegace.

Typ nákladu	Výše nákladu
Vízový poplatek	1 500 CZK
PCR test ČR	1 460 CZK
Antigenní test Ghana	150 USD cca. 3 150 CZK
Letenka zpáteční – Etiopiens	15 650 CZK
Ubytování 6 nocí	1 200 USD cca. 25 200 CZK
Odletový test PCR	90 USD cca. 1 890 CZK
Celkem	cca. 48 850 CZK*

Pozn.

* Částka nezahrnuje náklady na stravování a osobní spotřebu

Tabulka č. 10 – Finanční náročnost (Zdroj: Vlastní zpracování)

⁷⁶ §170 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce. In: *Sbírka zákonů*. 2006, částka 84.

7.7.3 Program delegace a vyhodnocení jeho přínosu

Organizace programu takové akce je pro pověřený zastupitelský úřad náročným úkolem. Některé schůzky, prezentace, B2B jednání nebo rauty a bankety se daří organizovat v závislosti na operativních dohovorech krátce před akcí, a to vždy s nějakým prvkem nejistoty. Podnikatelské subjekty při hodnocení předběžného programu v ČR tudíž mají jen obecnou představu o plánovaném programu.

V tomto konkrétním PROPEDu, program delegace nebyl dopředu přesně stanoven a reálně se odvíjel od zmíněných dohovorů, které provádí ambasáda na místě v tomto případě akreditovaný zastupitelský úřad v Akkře. Finální program byl stanoven následovně:

Organizace	Program
Ministerstvo Bezpečnosti (vnitřní)	Bilaterální jednání s Ministrem vnitra (Ambrose Dery) Prezentace Českého obraného průmyslu
Velitelství Ghanské policie (Ghana Police Headquarter)	Bilaterální jednání s Ředitelem policie (James Oppong-Boanuh). Prezentace Českého obraného průmyslu
Ministerstvo Národní bezpečnosti (zpravodajská služba)	Bilaterální jednání s Ministrem (Albert Kan-Dapaah) (bez prezentace firem)
Ministerstvo Obrany	Bilaterální jednání s Ministrem (Dominic Nitiwul) (bez prezentace firem)
Velitelství vzdušných sil	Bilaterální jednání s Náčelníkem Generálního štábu (Seth Amoama) a Velitelem vzdušných a pozemních sil. Poznámka: účastnila se jen vymezená část firem s ohledem na plánovaný nákup L-39 NG z Aera Vodochody.

Tabulka č. 11 – Program PROPED (Zdroj: Vlastní zpracování)

7.7.4 Hodnocení přínosů

Hodnocení autor provádí subjektivně na základě vlastních zkušeností a definuje jednoznačně pozitivní výstupy pro aktivně se účastnící podnikatelské subjekty na PROPED jsou:

- Přístup k tzv. „decision makerovi“, jakož to osobě reálně rozhodující a schvalující akvizice v daném resortu nebo bezpečnostní složce.
- Možnost aktivně prezentovat nabízené výrobky (ne vždy plně možné s ohledem na vymezený čas na jednotlivou firmu).
- Pokládat dotazy koncovému uživateli ať technického charakteru ve vztahu k výrobkům, tak např. koncepční ve vztahu k zamýšleným akvizicím
- Přímá zpětná vazba ze strany potenciálního zákazníka (projev oblastí zájmu v oblasti prezentovaných produktů, perspektivy vývoje vyzbrojování atd.)

Autor vyžádal u MO ČR *záznam o jednání* na základě zákona o svobodném přístupu k informacím⁷⁷, ze které je možné získat konkrétnější představu a založit vlastní úsudek nad přínosy PROPEDu ve vztahu k teritoriu Ghany. Záznam z jednání je součástí této práce v příloze č. 7. Údaje z tohoto zápisu jsou hodnotné i z důvodu jejich aktuálnosti a ve vztahu ke směřování této práce je možné např. citovat z pasáže ohledně projevu Ministra vnitra, který poznamenal: „ (...), že nabídek má Ghana celou řadu, zejména, co se týče lehkých zbraní.“⁷⁸, což s ohledem na náš rozsah povolení k obchodu s vojenským materiálem, dává jasnou zpětnou vazbu o silném konkurenčním prostředí, které jsme predikovali již ve SWOT analýze Ghany viz. tabulka č. 3.

7.7.5 Prezentace PROPED

Již v průběhu konání PROPEDu pracovníci MO ČR systematicky pracují na propagaci, ať na webu MO ČR⁷⁹, MZV nebo např. na *Twitteru* viz. obrázky č. 4 - 6. Některé články jsou převzaty i jinými servery např. *Kurzy.cz*⁸⁰. Podnikatelské subjekty proto mají jednoduchý přístup k informacím z již konaných *projektů podpory ekonomické diplomacie* PROPED.

⁷⁷ § 4a zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, In: *Sbírka zákonů*. 1999, částka 39.

⁷⁸ Příloha č. 7 – MO ČR, *Záznam z jednání* Č.j. MO 238191/2021-1216 (str. 2)

⁷⁹ Dostupné z: www.army.cz

⁸⁰ Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/601978-namestek-mo-t-kopecny-s-delegaci-podnikatelu-v-burkine-faso-ghane-a-togu-pri-prezentaci-ceskeho/>

Obrázek č. 2 - Delegace PROPED na ministerstvu Bezpečnosti (Zdroj: Archiv autora)

*Obrázek č. 3 - Delegace PROPED s Chief of Police v místě Ghana Police HQ
(Zdroj: Archiv autora)*

Tomáš Kopečný
@TomasKopecny_CZ

Na ministerstvech vnitra a národní bezpečnosti jsme prezentovali schopnosti a technologie. Ministr Kan-Dapaah vyzval k většímu zapojení do regionálního bezpečnostního rámce Accra Initiative.

8:36 odp. · 9. 7. 2021 · Twitter for iPhone

Obrázek č. 4 – Prezentace PROPED I

(Zdroj: Twitter)

Tomáš Kopečný
@TomasKopecny_CZ

Velkolepého uvítání se delegaci dostalo na Ministerstvu obrany, kde jsem společně s J. E. ministrem obrany Dominicem Nitiwulem podepsal Memorandum o porozumění mezi a v oblasti obrany, které naše vztahy posouvá na novou úroveň.

11:44 odp. · 9. 7. 2021 · Twitter for iPhone

Obrázek č. 5 – Prezentace PROPED II

(Zdroj: Twitter)

Tomáš Kopečný
@TomasKopecny_CZ

Naše delegace se přesunula do Ghany. I když je centrem stability v západní Africe, terorismus už se týká i severu této země. A proto jsme zde!

2:41 dop. · 9. 7. 2021 · Twitter for iPhone

Obrázek č. 5 – Prezentace PROPED III

(Zdroj: Twitter)

8 Výsledky a návrhy

Sumarizací výsledků získáváme zajímavý praktický exkurz do problematiky zahraničního obchodu s VojMat, kvantifikovanou finanční náročnost účasti na PROPED a ucelený přehled přínosů účasti podnikatelského subjektu na PROPED.

8.1 Přehled výsledků a přínos práce

V rámci praktické části jsou tři hlavní oblasti, které byly teoreticko-empiricky zkoumány:

- ověření procesu žádosti o povolení obchodu s vojenským materiálem,
- analýza teritorií, metodika výběru a rozbor za pomoci SWOT analýzy,
- podpora státní správy v rámci PROPED a přínosy pro podnikatelské subjekty

8.1.1 Rozhodnutí k povolení zahraničního obchodu s VojMat

Úspěšným projitím procesu pro získání bezpečnostní způsobilosti a procesu vydání povolení zakončeného úspěšným vydáním *rozhodnutí*, byla komplexně ověřena procesní cesta, při které byly identifikovány dílčí problémy, jako např. časové ve vztahu k celkové délce procesu, která činila reálně 7 měsíců od přípravy žádosti. Dále problém nízkého vlastního kapitálu, kde autor práce přišel s postupem vlastního řešení a úspěšnou argumentací MPO při zastavení řízení a v neposlední řadě s identifikací potenciálních rizik, kterými jsou vlastní kvalifikační předpoklady odpovědných zástupců a statutárů pro výkon funkcí. Identifikace těchto reálných problémů vč. navržených řešení tvoří nezpochybnitelný přínos této práce.

8.1.2 SWOT analýza teritorií

S ohledem na nastavená kritéria byla identifikována primární trojce perspektivních zemí pro systematické směřování podnikatelských aktivit a to Ghana, Rwanda, Uganda (dále Keňa, Zambie). Bylo tak učiněno na základě výběru dle stanovených kritérií, která se podnikatelský subjekt od subjektu mohou měnit např. na základě oborového směřování (povolené SVM k obchodu s VojMat), jazykové vybavenosti a orientaci (např. frankofonní země) nebo geografické preference.

Přínosem této části je poskytnutí odborného náhledu při selekci teritorií a stanovování priorit. Použitím SWOT analýzy, která nám jasně napomohla definovat silné a slabé stránky při jednotlivých obchodních aktivitách v konkrétních teritoriích při souběžném zohlednění např. bezpečnostních rizik (pro samotný podnikatelský subjekt) nebo např. politické stability (s ohledem na vydání konkrétní licence).

8.1.3 Projekt podpory ekonomické diplomacie – PROPED

Při účasti na projektu podpory ekonomické diplomacie MO ČR v červenci 2021 do Ghany, bylo reálně zkoumáno, jak jsou tyto projekty orientovány a reálně přínosné pro podnikatelský subjekt.

Bylo zjištěno že státní podpora počínající od základní organizace akce (místní doprava, ubytování, atd.), pokračující přes dohovory ohledně schůzek a vrcholící setkáními se zástupci místního Ministerstva Bezpečnosti (vnitro) a Generálního štábu, dále pak ozbrojených složek policie a četnictva, jsou velmi nápomocnou aktivitou pro podnikatelské subjekty k tomu, aby byly schopné proniknout na místní trh.

Jednoznačným dílčím přínosem této práce je vydefinování jednotlivých oblastí, které mají jednoznačně pozitivní přínos pro aktivně se účastnící podnikatelské subjekty na PROPED.

I kdyby se subjektům nepodařilo zaujmout a „nastartovat“ své aktivity v teritoriu v době PROPEDu, tak takováto příležitost poskytuje neocenitelný náhled o místním fungování a je klíčová i pro další směřování podnikatelského subjektu, nastavování priorit a při rozhodovacích procesech v rovině obchodně-manažerských.

9 Závěr

Práce poskytuje praktický exkurz do problematiky *mezinárodního obchodu s vojenským materiálem*. Jasně odhalila, že se jedná o problematiku legislativně pestrou procházející napříč řadou zákonných norem a předpisů. Odborná znalost nejen technická ve vztahu k obchodovanému produktu, ale právě specifická a rozsáhlá legislativní znalost ve spojení s právním povědomím je klíčová ve vztahu k bezproblémové obchodní činnosti, jako atraktivní možnosti pro směřování podnikatelských subjektů v rámci regionálního rozvoje, a to buď základní „tradingovou“ nebo pokročilejší cestou – cestou výrobního podniku.

Teoretická část by se dala shrnout jako nezbytné penzum znalostí s důrazem na legislativní základ a rizika ve spojení s obchodem s VojMat. Praktická část na druhé straně dominuje aplikováním poznatků z teoretické části ve smyslu ověření a zkoumání procesu vydání *povolení k obchodu s vojenským materiálem* a definování slabých stránek a rizik v procesu, jako jsou délka vydání, administrativní náročnost příprav, až po nízký kapitál u začínajících podnikatelských subjektů. Jedním z největších přínosů práce je v provedené analýze teritorií a poskytnutí návodné cesty pro stanovení priorit v rámci obchodních aktivit.

Za cenu částečného odchýlení se od zadání diplomové práce ze strany autora, dochází k logickému spojení mezi dílčí částí teorie věnované podpoře ze strany státní správy a praktickému zkoumání v rámci *projektu na podporu ekonomické diplomacie*, jehož přínosným a hmatatelnými výstupy je definování benefitů účasti na takovéto aktivitě pro podnikatelský subjekt v rámci zvýšení úspěšnosti např. přímá zpětná vazba, akviziční záměry a tendenční orientace v nákupech atd.

Autor vychází z praktických zkušeností tohoto specifického odvětví zahraničního obchodu a často se odkazuje na vazby, které problematiku provází. Výstupem je práce s možností hlubokého praktického využití, které není omezeno jen na obchodní manažery firem, ale i statutární zástupce, firemní právníky, compliance specialisty a prakticky každého, kdo se o předmětnou problematiku zajímá. S ohledem na přehledné strukturování kapitol nabízí i neobeznámenému čtenáři průřezový exkurz problematikou.

10 Bibliografie

CONFLICT ARMAMENT RESEARCH. *Weapons of the Islamic state - A three-year investigation in Iraq and Syria* Conflict Armament Research Ltd., London, 2017.

ČERVENÝ, Jiří. *Právní regulace mezinárodního obchodu se střelnými zbraněmi.* Brno, 2010. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Právní fakulta, Katedra mezinárodního a Evropského práva. Vedoucí práce JUDr. Jiří Valdhans, Ph.D.

EKONOM. *Čeští zbrojaři chtějí opět dobývat svět.* Praha: J. Richter, 05/2020. ISSN 1210-0714.

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČR. *Propagační brožura* Praha: Hospodářská komora ČR, 2021, 2. aktualizované vydání.

KELLNEROVÁ, Miroslava. *Krizový management – ohrožení místního regionu přírodními katastrofami.* Brno, 2007. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra geografie. Vedoucí práce doc. RNDr. Svatopluk Novák, CSc.

MATOCHA, Jakub. *Obchod s vojenským materiálem z pohledu českého a slovenského práva.* Praha, 2015. Rigorózní práce. Karlova univerzita, Právnická fakulta. Konzultant práce prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc., DSc.

MPO, *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2018.* Praha, 2019.

MPO, *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2019.* Praha, 2020.

MPO, *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2020.* Praha, 2021.

PAJTINKA, Erik. *Ekonomická diplomacia Slovenskej republiky. Orgány, inštitúcie a modely riadenia.* In: Ekonomická diplomacie - úloha, význam, problémy a jejich řešení. Praha: Professional Publishing, 2013, ISBN 978-80-7431-126-0

URBAN, Ladislav a kolektiv. *Speciální technika I.díl.* Praha 1976.

11 Legislativní zdroje

Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů*. 1994, částka 13.

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních) In: *Sbírka zákonů*. 2002, částka 52.

Zákon č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve zn. In: *Sbírka zákonů*. 2000, částka 49.

Zákon č. 445/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů*. 1991, částka 87.

Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti. In: *Sbírka zákonů*. 2005, částka 143.

Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě. In: *Sbírka zákonů*. 1988, částka 10.

Zákon č. 229/2016 Sb., o změně zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o zbraních), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Sbírka zákonů*. 2016, částka 89.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů*. 2009, částka 11.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. In: *Sbírka zákonů*. 2006, částka 84.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, In: *Sbírka zákonů*. 2012, částka 33.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, In: *Sbírka zákonů*. 1999, částka 39.

Vyhláška č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. In: *Sbírka zákonů*. 2012, částka 74.

Vyhláška č. 210/2012 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem. In: *Sbírka zákonů*. 2012, částka 74.

12 Internetové zdroje

An official website of the European Union, [2020] Dostupné z: https://ec.europa.eu/comm/external_relations/cfsp/sanctions/measures.htm

Embargoes and Other Special Controls, [2020] Dostupné z: <https://www.bis.doc.gov/index.php/documents/regulation-docs/420-part-746-embargoes-and-other-special-controls/file>

EU Sanction map, [2021] Dostupné z: <https://www.sanctionsmap.eu/#/main>

Frontier Healthcare Services, [2021] Dostupné z: <https://myfrontierhealthcare.com/Home/Ghana>

Health Declaration Form, [2021] Dostupné z: <https://www.ghs-hdf.org>

ITAR Prohibited Countries List [2019] Dostupné z: <https://oiir.hq.nasa.gov/nasaecp/Webbrfg/tsld029.htm>

Ministerstvo obrany a Armáda České republiky, [2021] Dostupné z: www.army.cz

MPO, Seznam držitelů povolení k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem, [2021] Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/licencni-sprava/zahranicni-obchod-s-vojenskym-materialem/seznam-drzitelu-povoleni-k-zahranicnimu-obchodu-s-vojenskym-materialem--56926/>

Nařízení Rady (EU) 2018/1542 ze dne 15. října 2018 o omezujících opatřeních proti šíření a používání chemických zbraní ST/11938/2018/INIT, [2018] Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32018R1542>

NATO Support and Procurement Agency (NSPA), [2021] Dostupné z: <https://www.nspa.nato.int/>

PROCES - Centrum pro rozvoj obcí a regionů, s.r.o., Situační analýza města Šternberk, [2014] Dostupné z: https://www.socialni-zaclenovani.cz/wp-content/uploads/SA_Sternberk.pdf

Profil EGAP, [2021] Dostupné z: <https://www.egap.cz/cs/profil>

United Nations Security Council, [2021] Dostupné z: <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/information>

UN - Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT), [2021] Dostupné z: <https://www.un.org/disarmament/wmd/nuclear/npt/text>

Veřejný rejstřík a sbírka listin – Sběrka listin JLM – Delta Universal s.r.o., [2021] Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=47323000&subjektId=962208&spis=1062754>

Žádost o vydání povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem, [2005] Dostupné z:
<https://www.mpo.cz/assets/dokumenty/26627/35662/393063/priloha013.doc>

13 Přílohy

Příloha č. 1 – Doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby

Příloha č. 2 – Rozhodnutí o vydání povolení

Příloha č. 3 – Specifikace položek SVM dle vyhlášky č. 210/2012 Sb.

Příloha č. 4 – Rozbor dat o udělených a využitých licencích 2018 – 2020

Příloha č. 5 – Vízový formulář pro Ghanskou Ambasadu v Praze

Příloha č. 6 – Průvodní dopis pro Ghanskou Ambasadu z MO ČR

Příloha č. 7 – Záznam o jednání Č.j. MO 238191/2021-1216

Příloha č. 1 – Doklad o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby

NÁRODNÍ BEZPEČNOSTNÍ ÚŘAD

Pošt. příhr. 49

150 06 Praha 56

DOKLAD

o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby

číslo: NBÚ-028030

Jméno a příjmení: Jiří DOLEŽEL

Rodné příjmení: Doležel

Datum narození: 28.03.1982

Rodné číslo: 820328/5310

Místo a stát narození: Šternberk, Česká republika

Státní občanství: Česká republika

Datum vydání: 22.03.2021

Platnost od: 22.03.2021

Platnost do: 21.03.2026

Podpis oprávněného zástupce
Národního bezpečnostního úřadu

Otisk úředního razítka
Národního bezpečnostního úřadu

117678

Příloha č. 2 – Rozhodnutí o vydání povolení

Sp. značka : MPO 482072/2021
Vyřizuje : OdVM LS/ Praha 2, Dittrichova 21, tel. 224 907 676
Vydáno dne : 25.06.2021

**Ministerstvo průmyslu a obchodu
Licenční správa
110 15 Praha 1 - Staré Město, Na Františku 32
(dále jen „správní úřad“)**

podle § 6 odst. 2 zákona č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem a o doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), v souladu s § 67 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,
na základě žádosti č.j. neuvedeno evidované správním úřadem dne 21.05.2021 vydává podnikateli *

JLM - Delta Universal s.r.o.
IČ:05788161
Oblouková 1314/34, 785 01 Šternberk

**ROZHODNUTÍ O VYDÁNÍ POVOLENÍ
č. R210625602**

k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem

Povolené vymezení vojenského materiálu podle přílohy č. 1 vyhlášky 210/2012 Sb. :
SVMe 1 Zbraně s hladkým vývrtem a ráží 20 mm a větší, další zbraně a samočinné zbraně s ráží 12,7 mm (ráže 0,50 palce) nebo menší, příslušenství a rovněž pro ně speciálně určené součásti
SVMe 2 Zbraně s hladkým vývrtem a ráží 20 mm a větší, další zbraně a výzbroj s ráží větší než 12,7 mm (ráže 0,50 palce), vrhací zařízení a příslušenství, a rovněž pro ně speciálně určené součásti
SVMe 3 Střelivo a zapalovače a pro ně speciálně určené součásti
SVMe 16 Výkvyky, odlitky a další nedokončené výrobky, které jsou speciálně určeny pro položky podle bodů SVMe 1 až SVMe 4, SVMe 6, SVMe 9, SVMe 10, SVMe 12 nebo SVMe 19

Povolené teritoriální zaměření :
Francie, Itálie, Německo, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Slovensko, Španělsko

Odůvodnění:
Povolení se vydává na základě žádosti podnikatele podané dne 21. května 2021. Při stanovení rozsahu povolení vzal správní úřad v úvahu závazná stanoviska dle § 6, odst. 2 zákona tak, aby bylo v maximální možné míře zajištěno respektování ustanovení § 1, odst. 2 zákona.
Vydáním tohoto rozhodnutí vyhověl správní úřad účastníku řízení v plném rozsahu jeho požadavku.

Poučení:
Podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona není proti tomuto rozhodnutí možno podat rozklad.

R210625602

1/2

Poznámky:

Rozhodnutí o vydání povolení slouží jako podklad pro zápis předmětu činnosti, kterým je "Provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem v rozsahu povolení vydaného podle zákona č. 38/1994 Sb." do obchodního rejstříku.
Podnikatel je povinen dodržet ustanovení § 4, § 6 odst. 1, § 7, § 10 odst.2 a § 12 odst. 2, zákona č. 38/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V Praze dne: 25.06.2021

Mgr. Pavel Balihar
ředitel Licenční správy

Příloha č. 3 – Specifikace položek SVM dle vyhlášky č. 210/2012 Sb.⁸¹

Specifikace položek seznamu vojenského materiálu dle vyhlášky č. 210/2012 Sb.		Položka č.
Zbraně s hladkým vývrtem a ráží menší než 20 mm, další zbraně a samočinné zbraně s ráží 12,7 mm (ráže 0,50 palce) nebo menší, příslušenství a rovněž pro ně speciálně určené součásti		1
služby		
Zbraně s hladkým vývrtem a ráží od 20 mm, další zbraně a výzbroj s ráží větší než 12,7 mm (ráže 0,50 palce), vrhací zařízení a příslušenství, a rovněž pro ně speciálně určené součásti		2
služby		
Střelivo a zapalovače a pro ně speciálně určené součásti		3
služby		
Pumy (letecké), torpéda, rakety, raketové střely, další výbušná zařízení a nálože a příslušné vybavení a příslušenství a součásti speciálně pro ně určené		4
služby		
Vybavení sloužící k řízení palby a s tím spojená poplašná a varovná zařízení, a dále související systémy a testovací a směrovací zařízení a prostředky, a zařízení pro protipatření, speciálně určené pro vojenské použití a součásti a příslušenství pro ně speciálně určené		5
služby		
Pozemní vozidla a jejich součásti		6
služby		
Chemické látky, „biologická agens“, „látky určené pro potlačování nepokojů“, radioaktivní materiály, související vybavení, součásti a materiály		7
služby		
„Energetické materiály“ a příbuzné látky		8
služby		

⁸¹ MPO. *Výroční zpráva o kontrole vývozu vojenského materiálu, ručních zbraní pro civilní použití a zboží a technologií dvojího užití v ČR za rok 2018* [online]. Praha: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2019 [cit. 2021-01-10]. (str. 43-45).

Specifikace položek seznamu vojenského materiálu dle vyhlášky č. 210/2012 Sb.		Položka č.
Válečná plavidla (hladinová i podmořská), speciální námořní výzbroj a výstroj, příslušenství, součásti a jiná hladinová plavidla	9	
služby		
„Letadla“, „vzdušné dopravní prostředky lehčí než vzduch“, „bezpilotní vzdušné prostředky“ („UAV“), letecké motory a výzbroj a výstroj „letadel“, související vybavení a součásti, speciálně určené nebo upravené pro vojenské použití	10	
služby		
Elektronické vybavení „kosmické lodě“ a součásti nepodléhající kontrole podle jiných bodů Společného vojenského seznamu EU	11	
služby		
Zbraňové systémy využívající kinetickou energii o vysoké rychlosti, příslušné vybavení a pro ně speciálně určené součásti	12	
služby		
Pancéřové nebo ochranné vybavení, konstrukce a součásti	13	
služby		
„Specializované vybavení pro vojenský výcvik“ nebo pro simulaci vojenských taktických situací, simulátory speciálně určené pro výcvik v používání jakékoliv palné zbraně nebo zbraně podle bodů SVMe 1 nebo SVMe 2 a pro ně speciálně určené součásti a doplňky	14	
služby		
Zobrazovací vybavení nebo vybavení pro ochranu proti průzkumu, konstruované speciálně pro vojenské účely a speciálně pro ně určené součásti a příslušenství	15	
služby		
Výkovky, odlitky a další nedokončené výrobky, které jsou speciálně určeny pro položky podle bodů SVMe 1 až SVMe 4, SVMe 6, SVMe 9, SVMe 10, SVMe 12 nebo SVMe 19	16	
služby		

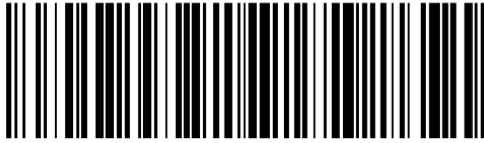
Specifikace položek seznamu vojenského materiálu dle vyhlášky č. 210/2012 Sb.		Položka č.
Různé vybavení, materiály a „knihovny“ a pro ně speciálně určené součásti		17
služby		
„Výrobní“ zařízení a součásti		18
služby		
Zbraňové systémy se směrovým vyzařováním energie, příslušná vybavení, vybavení pro protiopatření a testovací modely, a dále pro ně speciálně určené součásti		19
služby		
Kryogenní a „supravodivé“ vybavení a pro něj speciálně určené součásti a doplňky		20
služby		
„Programové vybavení“		21
služby		
„Technologie“		22
služby		

Příloha č. 4 – Rozbor dat o udělených a využitých licencích 2018 – 2020 (Zdroj: vlastní práce)

Přehled udělených a využitých licencí k vývozu vojenského materiálu za rok 2018, 2019 a 2020

Vývoz - země	Podmínka Angofomní země	2020				2019				2018			
		Počet licencí	Udělené licence Hlavní položky vojenského materiálu (SVM)	Podmínka SVM [Pr.]	Využití licencí Hlavní položky vojenského materiálu (SVM)	Počet licencí	Udělené licence Hlavní položky vojenského materiálu (SVM)	Podmínka SVM [Pr.]	Využití licencí Hlavní položky vojenského materiálu (SVM)	Počet licencí	Udělené licence Hlavní položky vojenského materiálu (SVM)	Podmínka SVM [Pr.]	Využití licencí Hlavní položky vojenského materiálu (SVM)
Alžírsko	Ne	21	1, 2, 6, 10, 18	Ano	1, 2, 6, 10, 18	Ano	6, 9, 10, 18	Ne	15	3, 6, 10, 18	Ano	3, 6, 10, 18	Ano
Maroko	Ne	1	11	Ano	11	Ne	3, 11	Ano	4	3, 7, 11	Ano	3, 7	Ano
Tunisko	Ne	2	3, 10	Ne	10	Ano	3, 10	Ano	2	1, 3	Ano	1, 3, 10	Ano
Burkina Faso	Ne	10	1, 3, 4, 10, 13, 14	Ano	1, 10, 13, 14	Ne	10	Ne	5	1, 10, 15	Ano	1, 15	Ano
Demokratická republika Kongo	Ne	0	N/A	Ne	N/A	Ne	N/A	Ne	0	N/A	Ne	N/A	Ne
Džibutsko	Ne	0	N/A	Ne	N/A	Ne	N/A	Ne	0	N/A	Ne	N/A	Ne
Etiopie	Ne	3	6, 10	Ne	6, 10	Ne	10, 18, 22	Ne	1	10	Ne	10	Ne
Ghana	Ano	2	1, 3, 10	Ano	1, 3, 10, 13	Ano	1, 10	Ano	2	1	Ano	1	Ano
Jižní Afrika	Ano	12	1, 3, 5, 10, 11, 13, 16, 18	Ano	1, 3, 10, 11, 13	Ano	1, 3, 5, 11, 13, 18, 22	Ano	3	1, 5	Ano	1	Ano
Kamerun	Ne	0	N/A	Ne	N/A	Ne	3	Ano	3	3	Ano	3	Ano
Keňa	Ano	3	1, 3, 13	Ano	1, 3, 10, 13, 18	Ano	1, 10	Ano	3	1, 3, 13, 18	Ano	1, 3, 10, 13	Ano
Lesotho	Ano	3	1	Ano	N/A	Ne	N/A	Ne	1	1	Ano	N/A	Ne
Mauritánie	Ne	0	N/A	Ne	N/A	Ne	1, 3	Ano	1	1, 3	Ano	N/A	Ne
Niger	Ne	1	10	Ne	N/A	Ne	1, 2, 3, 10	Ano	2	1, 2, 3	Ano	1, 2, 3	Ano
Nigérie	Ne	15	1, 3, 4, 6, 10	Ano	1, 3, 4, 6, 10	Ano	1, 3, 4, 10, 11	Ano	21	1, 2, 3, 4, 10	Ano	1, 2, 3, 4, 6, 10	Ano
Rwanda	Ano	6	1, 2, 3, 4, 11, 13, 15, 17	Ano	1, 2, 3, 4, 11, 13, 15, 17	Ne	1, 3, 7, 17	Ano	4	1, 2, 3, 7, 13, 17	Ano	1, 4	Ano
Senegal	Ne	0	N/A	Ne	N/A	Ne	N/A	Ne	3	1, 3, 4, 6, 8, 13	Ano	1, 3, 4, 6, 8, 13	Ano
Uganda	Ano	6	1, 2, 4, 6, 14	Ano	1, 4, 6, 11, 14	Ano	1, 2, 4, 6, 11	Ano	4	2, 3, 4, 6	Ano	1, 3, 4, 6, 11	Ano
Zambie	Ano	4	3, 13	Ano	3, 13	Ano	1, 13	Ano	1	1, 13	Ano	1, 13	Ano

Příloha č. 5 – Vízový formulář pro Ghanskou Ambasadu v Praze

GVPRCS20210600071

Embassy of Ghana Czech Republic

Na Zátorce 89/6, Prague 6 – Bubeneč, 160 00, Czech Republic

Tel: (+420) 776 648 646

Fax: (+420) 233 375 647

APPLICATION FOR GHANA ENTRY PERMIT/VISA INSTRUCTIONS

- This application must be signed and submitted together with your valid passport and Four (4) recent passport sized photographs. It takes 3 working days to process standard applications and Expedited Service will take 1 working day. Any information stated on the form and subsequently found to be incorrect may render Entry Permit/ Visa void.

PAYMENT MODE : CASH

1. (a) Surname DOLEZEL		First Names JIRI		Previous Name (If Applicable)			
(b) Date of Birth 28-03-1982		(c) Place of Birth STERNBERK		(d) Nationality CZECH			
(e) Nationality at Birth (if any) CZECH							
(f) Passport No: 45172959							
Place of Issue : STERNBERK		Date of Issue : 17-07-2018		Date of Expiry : 17-07-2028			
2. Profession / Occupation / Status BUSINESS DEVELOPMENT MANAGER							
3. (a) Business / School Address JLM-DELTA UNIVERSAL S.R.O. STERNBERK, MORAVIA, CZECH REPUBLIC, 78501 Telephone 00420739549884			(b) Residential Address CECHOVA 110/7, STERNBERK, MORAVIA, CZECH REPUBLIC, 78501 Telephone 420-739549884 Mobile :420-739549884				
4. Email ID: jido2000cz@gmail.com							
5. Proposed date of departure for Ghana 10-07-2021			6. (a) Travelling by: (please tick appropriate box) ☒ Air ☐ Sea ☐ Land				
(b) Is applicant in possession of return ticket? ☒ Yes ☐ No		(c) Financial means at applicant's disposal (Please indicate amount) CZK - 20,000		Ticket No: N/A			
7. Purpose of Journey (Please tick appropriate box(es))	Business ☒	Crew ☐	Diplomat ☐	Exchange scholars ☐	Fiancé/Fiancée ☐	International Organisations ☐	Intra-company transfers ☐
Media representative ☐	Student ☐	Temporary workers ☐	Tourist ☐	Transit ☐	Treaty Investors/ Traders ☐	Vocational student ☐	Voluntary Workers ☐
8. Name and Address of two references in Ghana Address 1 : ACCRA MARRIOTT HOTEL , LIBERATION ROAD, ACCRA, +233 30 273 8000				Address 2 : ACCRA MARRIOTT HOTEL , LIBERATION ROAD, ACCRA, +233 30 273 8000 Email : mhrs.accmc.reservations@marriott.com			
Email : mhrs.accmc.reservations@marriott.com							
9. If for employment, Name and Address of Employer in Ghana			10. Duration of Stay in Ghana 7 Days		Multiple Visa ☐ Single Visa ☒		
11. Date of last visit to Ghana N/A		12. Applicant's Signature		Date of Application 29-06-2021			
For Official Use							
Visa No:							
Type of Visa			BUSINESS				
Date of Issue							
Charges Endorsed for			CZK1,500.00				
Signature of Issuing Officer							

Příloha č. 6 – Průvodní dopis pro Ghanskou Ambasádu z MO ČR

Ministry of Defence of the Czech Republic Industrial Cooperation Division

Tychonova 221/1, Praha 6, 160 01, Czech Republic

Prague, 28th June 2021

His Excellency Chargé d'Affaires
Peter Manu Owusu
Na Zátorce 89/6
160 00
Praha 6 - Bubeneč
Czech Republic

Your Excellency,

Following our friendly discussion on 23rd June 2021 on the premises of the Embassy of Ghana in the Czech Republic and topics we talked about together, allow me to confirm You formally my intentions to have a series of meetings in Accra between 8th and 9th July 2021.

Together with a large delegation of officials and businessmen I am going to arrive to Accra on 7th July at approximately 11:10 p. m. by military plane and I am going to leave Ghana on 11th July at approximately 10:00 a. m. by commercial flight. In Accra I would like to meet with the representatives of the Ministry of Defence, the Ministry of Interior, the Armed Forces and the Police.

For the purpose of this visit, I kindly ask you to provide entrance visa to those of my delegation, who do not possess them, namely:

Tomáš Kopečný, Ministry of Defence, born 20/07/1989, Passport no. S0133066

Matěj Denk, Ministry of Defence, born 27/06/1993, Passport no. S0132628

Vilém Hanuš, Ministry of Defence, born 16/01/1983, Passport no. S0130516

Tomáš Uličný, Ministry of Foreign Affairs, born 15/04/1967, Passport no. D0032353

Jaroslav Reif, Ministry of Industry and Commerce, born 07/10/1961, Passport no. 45372555

Tomáš Virt, SVOS, born 26/12/1996, Passport no. 41515971

Milan Kovanda, Bowenite, born 27/03/1970, Passport no. 43363111

Richard Velička, Glomex, born 20/04/1975, Passport no. 46335341

Martin Černý, CZ UB, born 04/06/1986, Passport no. 46026176

David Lachout, LOM Praha, born 08/12/1983, Passport no. 44751533

Josef Procházka, TVT Europe, born 02/05/1974, Passport no. 44715597

Ivan Ivanov, Excalibur International, born 18/07/1982, Passport no. FY238402

Tomáš Parýzek, European Air Services, born 12/09/1992, Passport no. 46297766

Matouš Rychlík, European Air Services, born 18/12/1987, Passport no. 45304863

Ilja Mazánek, Transcon Electronic Systems, born 26/01/1961, Passport no. 42547185

Jiří Doležel, JLM-Delta Universal, born 28/03/1982, Passport no. 45172959

I thank you wholeheartedly for your assistance.

Yours sincerely

Tomáš Kopečný
Deputy Minister

Ministerstvo obrany České republiky

Sekce průmyslové spolupráce

Odbor průmyslové spolupráce

Tychonova 1, Praha 6, PSČ 160 01, datová schránka hjyaavk

Č.j. MO 238191/2021-1216

Počet listů: 4

Schvaluji.
PhDr. Tomáš Kopečný
náměstek pro řízení sekce

Praha dne:

ZÁZNAM O JEDNÁNÍ

Souhrnná zpráva ze ZSC Nř SPSp do Ghany (součást ZSC do Mali, Burkiny Faso, Gabonu, Toga, Kamerunu a Ghany)	<i>Dne:</i> 8. 7. –9. 7. 2021
<i>Důvod: Podpora exportu českého obranného průmyslu</i>	
<u>Zástupci MO:</u> Tomáš Kopečný (TK) – Nř SPSp MO Matěj Denk – OdZS OPSp SPSp Vilém Hanuš – OdVVEF SPSp MO	
<u>Zástupci ZÚ Accra:</u> Ján Fűry - velvyslanec Lukáš Kindl – zástupce vedoucího zastupitelského úřadu Robert Hrubý – ekonomický diplomat	
<u>Zástupce Ministerstva zahraničních věcí:</u> Tomáš Uličný (TU) – zvláštní vyslanec pro Sahel	
<u>Zástupce Ministerstva průmyslu a obchodu:</u> Jaroslav Reif – vedoucí Oddělení politiky nerostných surovin	
<u>Zástupce společnosti SVOS:</u> Tomáš Virt	
<u>Zástupci společnosti Bowenite:</u> Milan Kovanda Richard Velička	
<u>Zástupci společnosti Aero Vodochody:</u> Jakub Hoda Vladan Resner	
<u>Zástupci společnosti Defcon:</u> Petr Markvart	

Za správnost:

1

Felix Kiema	
<u>Zástupci společnosti CZ UB:</u>	
Petr Kallus	
Martin Černý	
<u>Zástupce společnosti TVT Europe:</u>	
Josef Procházka	
<u>Zástupce společnosti Excalibur International:</u>	
Ivan Ivanov	
<u>Zástupce společnosti JLM – Delta Universal:</u>	
Jiří Doležel	
<u>Zástupce společnosti Transcon Electronic Systems:</u>	
Ilja Mazánek	
<u>Záznam zpracoval:</u>	
Mgr. Matěj Denk, OdZS OPOSp SPSp MO, tel. 201 850	
<u>Distribuce pro: OOP SOPS MO, MZV</u>	

Nř SPSp Tomáš Kopečný (TK) absolvoval ve dnech 8. 7. – 9. 7. 2021 ZSC do Ghany. Předmětem cesty byla série bilaterálních jednání, které měly za cíl navázat spolupráci s touto zemí v obranné a obranně-průmyslové oblasti. Jednání se účastnili též zástupci ZÚ Accra, MZV, MPO a podnikatelská delegace.

Bilaterální jednání s Ambrose Dery (AD) (Ministr vnitra) (8. 7. 2021)

Po úvodní modlitbě **AD** představil omezený formát své delegace (kvůli pandemii) a zdůraznil důležitost jednání. **TK** představil svoji delegaci i český zájem o Ghanu. Zdůraznil míru industrializace ČR, zájem na stabilitě regionu. Ghanu označil za nejmocnější zemi regionu – proto má ČR svoji ambasádu právě v Accře. **TK** v rychlosti nastínil hlavní produkty českého průmyslu.

AD poznamenal, že nabídek má Ghana celou řadu, zejména, co se týče lehkých zbraní. Za důležitý považuje **AD** fakt, že česko-ghanská spolupráce v oblasti obrany bude stvrzena podpisem MoU. **AD** popsal neutěšenou bezpečnostní situaci v regionu, zejména Burkině Faso. **AD** zdůraznil demokratický ráz země, ale i nutnost policie získat novou výstroj a výzbroj – nyní je závislá na armádě.

TK se následně vyhranil vůči kolonialismu i bývalým koloniálním velmocem. **AD** tento fakt velmi kvitoval a zdůraznil, že Ghana má zájem nejen o materiál, ale i o trénink. Velmi se zajímal také o otázku ochrany hranic a vyjádřil přání navštívit ČR.

Bilaterální jednání s James Oppong-Boanuh (JOB) (Ředitel policie) (8. 7. 2021)

Po úvodních zdvořilostech a představování se **TK** dotázal na ghanské bezpečnostní priority. **JOB** poděkoval za zájem o Ghanu a zmínil, že měl možnost v ČR pobýt a navštívit místní podniky. Zbraně CZUB je pro něj ‚weapon of choice‘. Nyní je zapotřebí vystavět zbrojnici, v níž budou české zbraně uskladněny. Následovala prezentace zástupců podnikatelské delegace.

Za správnost:

2

Bilaterální jednání s Albert Kan-Dapaah (AKD) (Ministr národní bezpečnosti) (8. 7. 2021)

Po úvodních zdvořilostech a představování **TK** zdůraznil, že Ghana je pro ČR regionálním centrem pozornosti. České aktivity jsou dle jeho slov trojí - 1) Budoucí podpis MoU (viz dále) v oblasti obrany, jehož součástí je i výměna zpravodajských informací, což by mělo být pro obě strany, vzhledem k českému angažmá v Mali a Burkině Faso, velmi přínosné. 2) Prohlubování spolupráce mezi policiemi a zpravodajskými službami, kupříkladu v oblasti kybernetické bezpečnosti, ve které má ČR světové renomé. 3) dodávky českého zbrojního materiálu do Ghany. **TK** zmínil již proběhlé dodávky útočných pušek, ale zmínil, že ČR chce rozšířit svoji působnost i na trénink a transfer technologií.

AKD potvrdil slova **TK** o nutnosti sblížení bratských národů Ghany a ČR. Zmínil, že kdysi býval ministrem obrany a vždy věřil, že ČR je jednou ze zemí, se kterou by měla Ghana spolupracovat úžeji. Pokud kdy Ghana potřebovala lepší výzbroj, je to teď. Sever země je v nebezpečí terorismu, který již zcela zlikvidoval funkční burkinabský stát. Teror je třeba držet od Ghany daleko. **AKD** vyjádřil spokojenost s podpisem MoU a víru, že sdílení zpravodajských informací přinese mnoho užítku. Dále zmínil novou Iniciativu z Accry, které má za cíl fungovat obdobně jako regionální iniciativa G5 Sahel, ale pro pobřeží Guinejského zálivu (Ghana, Togo, Cote d'Ivoire, Benin, Burkina Faso + Niger v Mali). Aby byl teror zničen, je třeba postupovat jednotně. Jakákoliv česká podpora je vítána. Ghanu též zajímají otázky kybernetické bezpečnosti či organizovaného zločinu.

TK plně souhlasil se slovy **AKD**. Vyjádřil rozpaky nad fungováním operace Barkhane a entuziasmus pro operaci Takuba. Regionální bezpečnost označil za spojené nádoby. **TK** jasně vyjádřil zájem ČR o silnější bilaterální vztahy. **Tomáš Uličný** dodal, že ČR vítá novou Iniciativu z Accry a rád by navázal vztahy s jejími představiteli.

TK následně předal slovo členům podnikatelské delegace, kteří stručně prezentovali své společnosti. Následně **TK** pozval **AKD** do ČR a ujistil jej, že ZÚ Accra je připravena fungovat jako kontaktní místo pro další rozvoj vztahů.

Bilaterální jednání s Dominic Nitiwul (DN) (Ministr obrany) (9. 7. 2021)

Po úvodních představováních **DN** uvítal českou delegaci a ocenil dosavadních 4-5 let intenzivnější spolupráce. Speciální význam česko-ghanských vztahů je jasně demonstrován existencí recipročních rezidentních ambasád. Ghana je mírumilovná země, ale musí být připravena vzhledem k zhoršujícímu se bezpečnostnímu prostředí. Ghana představuje mnoho příležitostí i vzhledem k tomu, že je obchodním centrem regionu. V současnosti se ghanská armáda přesouvá hlavně na sever kvůli situaci v Sahelu.

DN byl velmi potěšen tím, že **TK** přijel osobně podepsat MoU. Vyzdvihl rostoucí význam západní Afriky a vedoucí úlohu Ghany v něm. Z Ghany se dá exportovat do celého regionu. V současnosti navíc Ghana klade důraz na technické vzdělání. Cílem je vybudovat dlouhodobé přátelství.

TK shrnul české angažmá v Sahelu, význam Ghany v regionu a tři pilíře budoucí spolupráce: 1) bezpečnost – zejména výměnu informací, 2) technologie – **TK** vyzdvihl raketový růst českého obranného průmyslu v posledních letech a představil agenturu AMOS a 3) investice – **TK** zdůraznil přínos investic a akvizic pro ekonomiku s důrazem na projekt Aera Vodochody o vytvoření strategického centra pro region, neboť Ghana je nejvyspělejší zemí regionu.

DN zdůraznil význam bilaterálních vztahů a přílišný důraz na vztahy Ghana-EU – přitom by bylo mnohem vhodnější mluvit přímo s členskými státy. A proto by také měla do ČR zavítat velká ghanská delegace. **DN** ocenil, jak dobře se ČR chová ke Ghaně a ne jako jiní, kteří na zemi vyvíjejí nátlak.

Na závěr jednání bylo slavnostně podepsáno MoU.

Bilaterální jednání s Seth Amoama (SA) (Náčelník generálního štábu), Thomas Oppong-Peprah (TOP) (Velitel štábu pozemních vojsk) a Frank Hanson (FH) (Velitel vzdušných sil) (9. 7. 2021)

Po úvodních představováních SA uvítal českou delegaci a omluvil se za prostory jednání – hlavní prostory generálního štábu jsou v rekonstrukci. Ghana a ČR jsou strategičtí partneři a Ghana vážně zvažuje koupi českých letounů. TK zdůraznil čerstvý podpis MoU s ministrem Nitiwulem a důležitost případné akvizice L-39NG – je to nástroj, jak propojit českou a ghanskou ekonomiku. Zdůraznil podporu akvizice ze strany české vlády. Na vojenské bázi by TK rád viděl v budoucnu větší výměnu zpravodajských informací a zdůraznil společné angažmá v Mali.

SA potvrdil ghanské nasazení v Mali a jednání o možnosti připojit se k Takubě – v současnosti čekají na odpověď francouzského prezidenta Macrona. TK zdůraznil, že ČR návrh zcela podporuje. Následně proběhla prezentace českých firem.

Závěry/úkolů:

1. Pokračovat ve strategické komunikaci s Ghanou, zejména vzhledem k rozjednaným možným ghanským akvizicím letounu L-39NG
2. Blíže se seznámit Accra Initiative a navrhnout ideální model české participace

Za správnost:

Elektronický podpis : 19.8.2021
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Tomáš Kopečný
Vydal : ACAeID3.1 - Issuing Ce...
Platnost do : 4.12.2021 15:17:38:000 +01:00